

DE IT-PROFESSIONELLES FAGBLAD

PROSA

PROSAbladet

Nr. 1 januar 2005

Sikkerhedsnettet
Interview med Poul-Henning Kamp
FIREFOX - et rigtig godt alternativ

Adresse:

Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
PROSAbladets
postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Ansvarshavende redaktør:

Thor Temte
tth@prosa.dk

Redaktionel medarbejder:

Jeanette Grøn Nielsen jgn@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned,
undtagen juli måned.

Næste gang 19. februar

Deadline for artikler: **31. januar**
Læserbrev: **7. februar**

Redaktionsudvalg:

Michael Harly ØST formand, Jeanette Kroos SAS,
Torben Schou Jensen SAS, Troels Gade STAT,
Bjørn West ØST, Lars Ravn-Larsen ØST, Frank
Lerholt ØST.

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler,
er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens
opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til rådighed
for Hovedbestyrelsen.

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 4. februar

Oplag:

Oplag 12.500

Teknisk produktion:

PROSA
Forside: Poul-Henning Kamp
Foto: Claus Thorhauge

Illustrationer:

Hvis ikke andet er angivet,
PROSAarkiv
Layout og sats: Palle Skramso
Tryk: KLS Grafisk Hus

Kontakt PROSA:

**For kontakt til PROSA, se navne og adresser
på bladets næstsidside**

Papir og produktion er godkendt til
Nordisk Miljømærkning

SYNSPUNKT

Den farlige vej

Nye undersøgelser viser, at flere og flere danskere er parate til at gå ned i løn for at bevare arbejdspladserne i Danmark. Faktisk frygter mange, at risikoen for lønnedgang er kommet for at blive. Årsagen til denne mistrøstighed skyldes presset fra andre lande, hvor løn- og arbejdsvilkårene er klart ringere end i Danmark, og hvor grundlaget for at byde ind på opgaver i Danmark muliggør en billigere produktion. Flere og flere danske arbejdsgivere er derfor interesseret i at flytte opgaverne, eller bruger anledningen til at presse medarbejderne ned i løn. Det er ikke en metode, jeg vil anbefale, da der ikke er mange erfaringer, der peger på, at lønedsættelser alene løser nogen som helst problemer.

Seneste eksempel fik vi fra Tulip-slagterierne, hvor ledelsen fik presset en markant lønnedgang igennem med truslen om, at produktionen ellers ville blive flyttet ud af landet. Det lykkedes ikke at fastholde lønnedgangen, da der kom for store protester, men til gengæld har ledelsen så meddelt, at de fortsætter planerne om en udflytning. Andre virksomheder, bl.a. SAS, har gjort noget tilsvarende uden, at det af den grund har sikret medarbejderne andet end lavere løn og ringere vilkår.

Arbejdsgivernes kreativitet for at nedbringe omkostningerne har aldrig fejlet noget. Og selv om der selvfølgelig ikke er nogen indbygget garanti for, at det altid skal gå fremad med lønudviklingen, er det alligevel lidt underligt at høre dem argumentere for en lønnedgang i Danmark, fordi f.eks. lønomkostningerne i Indien er lavere.

Udgangspunktet for danske løn- og arbejdsvilkår må og skal være danske forhold. Det er en farlig vej at betræde, hvis andre landes (manglende) udvikling pludselig skal til at afgøre de vilkår, som vores arbejdsmarked skal fungere på. Det er muligt, at den enkelte virksomhed på kort sigt kan få en økonomisk gevinst i at flytte opgaverne til udlandet, men hvis resultatet er, at vores eget samfund falder sammen, fordi arbejdspladser, viden og økonomi forsvinder, gavner det jo heller ikke virksomheden selv på sigt.

Der sker en flytning af arbejdspladser globalt. Der har altid været tilfældet, men har ikke medført, at vi har ladet os diktere vilkårene gennem andre landes vilkår. Det skal vi fortsat lade være med. Hvis arbejdsgiverne ønsker at flytte arbejdspladser, fordi de kan få opgaverne udført billigere andre steder, er det deres valgmulighed. Vi skal i stedet tilpasse vores arbejdsmarked og sikre, at de færdigheder og kompetencer, vi besidder, til stadighed udvikles således, at vi kan erstatte tabte arbejdspladser med nye.

Og så må vi ikke glemme, at nogle af de dystre toner i høj grad skyldes enkeltstående tilfælde, som tages til indtægt for, at vores konkurrenceevne falder. Der er ikke noget der i udviklingen af det danske arbejdsmarked tyder på, at vi ikke er i stand til at omstille og udvikle os. En nylig undersøgelse, foretaget af Greens Analyseinstitut viser da også, at hver tredje virksomhed vil ansætte nye medarbejdere i løbet af det næste halve år, herunder også, at der vil komme en fremgang i beskæftigelsen i it-sektoren. Det er dog vigtigt, at vi fastholder et fokus på (efter)uddannelse, hvis vi skal sikre arbejdspladser også i fremtiden, og her kan arbejdsgiverne være med til at spille en mere positiv rolle end bare at kræve lønningerne sat ned. Der skal også satses meget mere på innovation og forskning, og det kræver et samspil mellem alle parterne på arbejdsmarkedet. Vejen til et velfungerende arbejdsmarked går gennem samarbejde og fælles visioner for en udvikling af det danske arbejdsmarked og ikke gennem uigennemtænkte og ensidige forringelser af løn- og arbejdsvilkårene.

Sikkerhedsnettet

Under og efter Tsunami-katastrofen i Asien spillede internettet en vigtig rolle i lokaliseringen af overlevende og i indsamlingen af økonomisk bistand til de kriseramte områder.

side 4

En helt almindelig Kamp

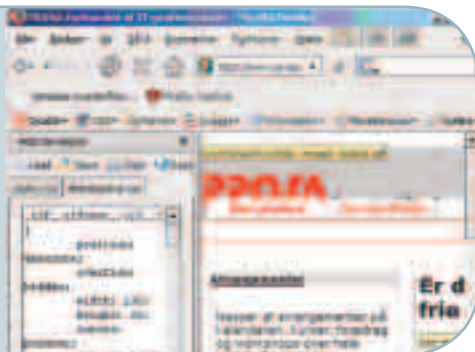

Poul-Henning Kamp er en central figur i udviklingen af open source operativsystemet FreeBSD. En position, der kunne have givet ære, berømmelse og penge. Men det interesserer ham ikke, og det kom bag på ham, at han er så kendt, at han på 14 dage kunne samle 200.000 kroner sammen til at udvikle FreeBSD.

side 16

FIREFOX - et rigtig godt alternativ

Firefox er en browser der respekterer dig som intelligent pc-bruger og hjælper dig på vej i din informationssøgning. PROSAbladet giver dig en introduktion.

side 28

ANNONCE - DEADLINE

Næste nummer af PROSAbladet udkommer den 17. februar.

Deadline for annoncer:

Den 4. februar

med morgenposten

DG Media a/s

Studivestergade 5-7

1455 København K

Telefon: 70 27 11 55

Fax: 70 27 11 56

E-mail: epost@dgmedia.dk

Synspunkt

Den farlige vej 2

Sikkerhedsnettet 4

Fra hulkort til Linux-cluster 6

En stille revolution –
den nye datanomuddannelse 10

Holder it-folk aldrig fri? 12

Fagligt talt
Livet er for kort til korte it-uddannelser ... 14

En helt almindelig Kamp 16

TopCoder 20

Tag med PROSA til CeBIT 2005
messen i Hannover 21

Japan: et overflødhedshorn
af mobile tjenester 24

FIREFOX - et rigtig godt alternativ 28

A-kassen orienterer
Det er et arbejde – at være arbejdsløs 31

BOG-INFO 33

Bogholder med lyd 34

Kurser og foredrag 37

Faglige kurser 38

High tech trends 2005 40

Sikkerhedsnettet

Under og efter Tsunami-katastrofen i Asien spillede internettet en vigtig rolle i lokaliseringen af overlevende og i indsamlingen af økonomisk bistand til de kriseramte områder.

AF KARSTEN BENGTTSSON, BANGKOK
Foto: iStockphoto.com

Foto: iStockphoto.com

Vejene er af jord. Den lokale Esso „tank” har benzin på whiskeyflasker af mærket „100 pipes”. En dreng er ved at hælde 10 flasker på en bil. Bag tanken bor mennesker i huse, der hovedsagligt er lavet af blikplader. Men på den anden side af jordvejen ligger en funklende ny internet-café. Her er der bredbåndsforbindelse til nettet – og dermed en mulighed for kontakt til resten af verden.

Svensk familie leder

Vi befinder os på en thailandsk ø tæt på den cambodianske grænse. Et område, der ikke direkte er berørt af Tsunami-katastrofen, som i skrivende stund har forårsaget skader for milliarder af kroner og mere end 150.000 dødsofre. Alligevel

er folk bekymrede. De lokale har familier i Phuket og Krabi og mange turister har venner og familie i katastroferamte områder i Asien. Inde på internet-cafeen sidder en svensk familie, der leder efter en ven, som de ved er på ferie i Sri Lanka. De kender hotellets navn – Siam View Hotel. Hotellet har sin egen hjemmeside. Engang viste den billeder af de luksuriøse omgivelser, som hotellet ligger i. Palmetræer og svimningpool. Restaurant med eksotiske drinks. Liggestole i tropisk varme. Tilsyneladende det perfekte sted for et ubekymret liv i luksus. Ikke mere. I dag viser Siam View Hotels hjemmeside intet af alt dette, for det findes ikke mere. Flodbølgen væltede ind over området og skyllede ubekymring og liggestole ud i det

Indiske Ocean. Hotellets hjemmeside er i dag erstattet med lange lister over navne på døde og savnede. Den svenske familie fodrer de nye Compaq-computere med endnu et par mønter og surfer videre i håb om erfare nyt om deres ven på Sri Lanka. Men til sidst må de rejse sig med uforudrettet sag. Hverdagen må gå videre i bekymrende uvidenhed.

Personlige beretninger

Internettet er i stigende grad blevet det foretrukne kommunikationsmiddel efter den seneste naturkatastrofe, som hærgede en række lande i Sydøstasien. Kort efter katastrofen oprettede Dina Mehta sammen med en række andre en weblog i Indien, som de kaldte South-East Asia

Earthquake and Tsunami Blog eller blot SEA-EAT. Bloggen indeholder lister over savnede, nyt fra katastrofe-området, samt en oversigt over det hjælpearbejde, der muligvis er på vej. SEA-EAT har siden katastrofen den 26. december 2004 haft mere end 11 mio. hits. Det er flere end de fleste hjemmesider eller weblogs i Indien.

- Blogging befinder sig stadig i sin barndomsfase i Indien. Men under katastrofen har mange mennesker fået øjnene op for, at internettet og navnlig weblogs er en nem og effektiv måde at kommunikere på, siger Dina Mehta.

Andre weblogs i Indien har oplevet det samme. Kiruba.com, der er lavet af bloggeren Kiruba Shankar, har ligeledes haft millioner af hits fra folk, der vil læse eller dele nyheder om tsunamien.

- Der findes utallige weblogs i de berørte områder, som fortæller om nyt og bringer lister over de savnede, siger Kiruba Shanka.

- Det er ofte personlige beretninger og derfor anderledes end historier i traditionelle medierne. I blogs fortæller rigtige mennesker deres historier uden først at have været igennem forskellige filtre som på avis eller tv.

Bare på med det

Internettet benyttes ikke kun af mennesker, der er direkte berørt af katastrofen og som søger oplysninger om savnede eller kontaktpersoner i det offentlige hjælpearbejde. Nettet fodrer også almindelige menneskers trang til oplysning og sensation. Adskillige amatør-videoptagelser af Tsunami-bølgens hærgen har fundet deres vej frem til hjemmesider over hele verden. Den amerikanske blogger Jordan Golson drev således sin egen lille weblog, hvor han bragte sine lettere konservative synspunkter om dagens politiske problemstillinger. Meget få var interesserede i Jordan Golsons synspunkter. Men siden Golson bragte en amatør-videoptagelse af Tsunami-bølgens dødbringende kraft, har hans weblog haft mere end 650.000 hits. En lignende weblog i Australien – kaldet WaveofDestruction.org – har også haft mere end 650.000 hits, siden man begyndte at bringe amatør-videoptagelser af Tsunami-bølgen. I dag er der mere end 25 videoklip på bloggen.

- Blogging er simpelt og hurtigt, siger Jay Rosen fra Department of Journalism på New Yorks universitet.

- Hvor traditionelle medier er nødt til at beskæftige sig med copyright og honorarbetaling, så er weblogs fri for

al den slags bureaukrati. Det er bare på med det.

Web-loggere tager da også frit og kvit deres filmklip fra andre hjemmesider.

- Tommelfinger-reglen er, at man kan kopiere fra andre, så længe man siger, hvor man har taget det fra, og så længe man ikke forsøger at sælge det, siger den amerikanske blogger Jordan Golson.

Et digitalt vandmærke

Internettet har på mange måde vist sig at være hurtigere end traditionelle medier, når det gælder om at lokalisere og vise videooptagelser fra naturkatastrofen i Asien. En videooptagelse af en svensk turist ved navn Tommy Lorensen dukkede først op på en række hjemmesider – blandt andet den weblog, som Jordan Golson bestyrer. Videoklipet, som på internettet blev kaldt „Tsunami hits Phuket Beach”, viser et ældre ægtepar, der bliver væltet omkuld af vandmasserne og derefter trukket til havs. Efter at have fundet videoklipet på nettet, blev det først bragt på traditionelle mediers hjemmesider som den norske avis „Dagbladets”. Siden blev de kimet ned af nyhedsmedier fra Spanien, USA og andre lande, som alle ønskede at vise det omtalte videoklip.

- Vi solgte videoklipet til et halvt dusin nyhedsmedier og tjente mere end

Foto: iStockphoto.com

20.000 dollar (ca. 125.000 kroner), siger Dagbladets redaktør Oliver Orskaug til avisen Asia Wall Street Journal.

Det forbyr ikke Oliver Orskaug, at webloggere på nettet kvit og frit kopierer videoklip fra avisens hjemmeside.

- Det er internettet. Det er et nyt medie og opfører sig kun, som vi forventede, siger han.

Men ikke alle deler denne holdning. Redaktør Bill Wheatley fra amerikanske NBC News siger, at ikke mindst flodbølgen i Asien har skabt liv i brugen

af video-blogging på en måde, der kan give tv-selskaberne konkurrence. Derfor er NBC begyndt at indkode et digitalt vandmærke i de videooptagelser, som man lægger ud på nettet. På den måde kan selskabet senere konstatere om andre har stjålet selskabets videooptagelser – og eventuelt svare igen med retssager. Her tænker man i første omgang på andre tv-selskaber, men den dag kan komme, hvor man også vil gå efter web-loggere, siger Bill Wheatley.

Hightech nødhjælp

Selvom adgang til internettet er temmelig udbredt over det meste af Asien, så er der dog grænser. Tsunami-bølgen har lagt store områder øde og jævnet hoteller og internet-cafeer med jorden.

- Der er ingen internet-cafeer under ruinerne på Sumatra, siger således en medarbejder fra det amerikanske Røde Kors.

Derfor har en ny form for hjælpearbejde set dagens lys. En hjælpearbejder fra organisationen „Save the Children” er på vej til det kriseramte Indonesien. Men han har ikke vand, ris eller nødrationspakker med sig. I stedet har en kasse med diverse teknisk grej. En nødhjælps-boks indeholder således fire internet-telefoner, en router fra Cisco samt andet gear, der gør det muligt at oprette trådløs internet-forbindelser fra selv fjerne områder. Den nye high-tech nødhjælpspakke, der kaldes NetReliefKit, har egne antenner og kan sættes op i løbet af et par timer af en ikke-teknisk person. Når systemet er sat op kan enhver med en bærbar computer kommunikere med resten af verden, fortæller Dipak Basu fra firmaet Nethope, der fremstiller hightech nødhjælpspakken. Og hvis der ikke er elektricitet i området, kan boksen klarer sig med strøm fra en bil. Boksen koster 5.000 dollar (ca. 32.000 kr), men det er ifølge Basu billigere end mange af de satellit-telefoner, som nødhjælpsorganisationer i dag bruger. Også andre hightech-firmaer tager del i nødhjælpsarbejdet. En fransk gruppe har således skabt „telecoms without borders,” der er en kommunikationskopi af det humanitære hjælpearbejde som eksempelvis „læger uden grænser” udfører. Endelig har internettet spillet en afgørende rolle i indsamlingen af penge til de kriseramte områder. Halvdelen af de 92 mio. dollar som det amerikanske Røde Kors har bragt til veje, er således skaffet gennem internettet. Og private firmaer som Amazon.com har rejst mere end 11 mio. dollar via internettet.

Fra hulkort til Linux-cluster

Carl Bergmann med minder bag sig fra it-barndommen: Den nederste store (Burroughs Mainframe), indeholdt 2,4 Mb., 1970. Den lille er fra en harddisk med 100 Mb., 1990. Øverst til højre ses en disk med 10 Mb., 1975. Og øverst til venstre disk med 48 Kb., 1970.

Carl Bergmann, chefoperatør, har været med hele vejen fra atomkraft til vindmølleenergi på Forskningscenter Risø. Han er en af de ældste PROSA-klubbers ansigt udadtil. Og han er ikke bange for at sige at folk er svære at få op af stolene i dag og at det måske er fordi, de har det for godt.

AF JEANETTE GRØN NIELSEN,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

I 34 år har Carl Bergmann, 57, låst sig ind i bygning 109 i det store naturvidenskabelige Forskningscenter Risø lidt uden for Roskilde. Carl Bergmanns arbejdsliv har udspillet sig i forskningskompleksets lave gule murstensbygninger, der forgrener sig og fortsætter i et kæmpemæssigt område lige ud til Roskilde Fjord. Carl Bergmann var med dengang hovedformålet med Forskningscenter Risø var at

forske i atomkraft. Og han var med, da stedet PROSA-klub blev dannet i 1973. Det nukleare anlæg blev skrottet endeligt i 2002 og sendt til USA med enkeltbillet. PROSA-klubben eksisterer derimod stadig og er med sine 31 år en af de ældste klubber i PROSA.

Storhedstid med reaktor fysik

PROSA-klubben på Risø var størst i tiden med reaktor fysik, hvor der var ansat mange programmører. I nyere tid har medlemstallet ligget stabilt på

cirka 19. Og klubben har i mange år været synonym med Carl Bergmanns engagement. Ikke altid glæde, men altid engagement:

- Jeg er tillidsmand for PROSA-medlemmerne og har været det siden 1990. Men det er mere af nød, end af lyst. Folk er gennemgående lidt sløve og svære at få op af stolene, fortæller Carl Bergmann fra sit kontor, der lige kan rumme en computer, et skrivebord og en opslagstavle, hvor der er fotografier af de syv børnebørn. Sløv beskylder ingen Carl Bergmann

Lær selv at tage hånd om din IT-sikkerhed

En personlig certificering i IT-sikkerhed udvikler dig fagligt, karrieremæssigt og personligt.

Vore kurser er bygget op som et forløb med en række moduler – fra basisviden til ekspertniveau. Kurserne kan således gennemføres enkeltstående eller som hele kursusforløb, der munder ud i en certificering.

CISSP-certificering

Generel informationsikkerhed: Internationalt anerkendt certificering efter ISO-standard.
Normalpris kr. 37.960,- (7 dage).

CPSA-certificering

Praktisk sikkerhedsanalyse: Intensivt forløb om analyse og sikring af IT-aktiver.
Normalpris kr. 31.960,- (7 dage).

Læs mere og tilmeld dig via www.protegoacademy.dk eller ring til os på 3910 4100!

Oplys dit PROSA nr. ved tilmelding – så sparer du 20% på kursuspriisen!
Du får således CISSP forløbet til kr. 29.990,- og CPSA forløbet til kr. 24.990,-!

PROTEGO®
din vished for sikkerhed

PROTEGO er uvildige specialister i informationsikkerhed. Vi leverer udbytte til mere end 500 danske virksomheder. Vores ydelser inkluderer rådgivning, dokumentation, uddannelse og outsourcing.

SURE BITS

fra arbejdsmarkeds overdragelse

Velkommen tilbage fra barsel – du er fyret

Sådan lød beskeden til et medlem blot en time efter, at hun havde påbegyndt sit arbejde efter endt barselsorlov. Hun har været ansat ni år i virksomheden. Begrundelsen var, at en større kunde ønsker at bruge virksomheden mindre. Virksomheden har endnu ikke forklaret, hvorfor det var netop denne medarbejder, som skulle afskediges. Efter ligebehandlingsloven er det arbejdsgiveren, der skal bevise, at afskedigelsen ikke er begrundet i barselsorloven. Erstatningen for afskedigelse på grund af barsel ligger på op til 78 ugers løn.

Fyrer medlem – ansætter en ny

Det ser vi. Og netop nu har vi flere sager af slagsen. Virksomheden opsiges medlemmer og begrundes det i arbejdsmangel eller omstrukturering. Herefter ansættes der hurtigt en anden medarbejder. I den situation er det vigtigt, at medlemmerne henvender sig. Det er nemlig ikke afskedigelsesgrund, at virksomheden hellere vil have en anden medarbejder. Heller ikke selv om de kan dokumentere, at den nye medarbejder er bedre kvalificeret. Vi ser også sager, hvor begrundelsen er, at medarbejderen er for dårligt uddannet. Her skal der mangle en hel del uddannelse, før det kan begrunde en opsigelse. Arbejdsgiveren må betale mellem en og to måneders uddannelse, hvis der er behov for det.

Forringelser ved virksomhedsoverdragelse

At virksomheder opkøbes, fusioneres, opsplittes eller på anden måde ændres hører til dagligdagen i faget. Derfor får vi meget naturligt også mange henvendelser i den anledning. Det er ikke helt sjældent, at arbejdsgiveren benytter lejligheden til at forringe arbejdsvilkårene. Men det må man ikke. Under alle omstændigheder følger dine individuelle rettigheder med. De kan kun ændres – som altid – ved at arbejdsgiveren varsler ændringer over for den ansatte. Varslet skal være lige så langt som dit opsigelsesvarsel. Det svarer nemlig til en opsigelse med tilbud om job på nye vilkår. Det betyder også, at man kan afslå at fortsætte i jobbet på de nye vilkår. Vi har netop set et meget groft eksempel, hvor den ansatte får tilbudt 40.000 kr. for at godtage en nye kontrakt, som fratager ham flex-ordning og overtidsbetaling. Til gengæld udvides arbejdstiden og der pålægges massive tilkaldvagter. Der pålægges desuden en kunde- og konkurrenceklausul, hvor brud straffes med en bød på et halvt års løn. Til gengæld er retten til kurser og årlig lønforhandling fjernet. Der indføres desuden nedsat opsigelsesvarsel ved mere end 120 dages sygdom inden for et år og en medarbejderklausul, som betyder betaling af en bød på 100.000 kr., hvis der medvirkes til, at en kollega skifter arbejde.

for at være. Han er et velkendt ansigt i PROSA-kredse, særlig i PROSA/STAT som de ansatte på Risø hører ind under, og han har deltaget på adskillige tillidsmandskurser.

- Da jeg startede herude som edb-operatør – som blev det job, jeg tilfældigt valgte efter at have haft en karriere i Marinen – var det en tid med store strejker. Det var bl.a. sådan, vi fik vores overenskomst. Vi tog ind foran Christiansborg og støttede fx plattedamerne på Den Kgl. Porcelænsfabrik. Sådan noget får du ikke folk til i dag. Det kan jeg godt savne. Men jeg er nok også lidt rød i det. Og it-folk er ret privilegerede - måske får vi for meget i løn i dag? foreslår Carl Bergmann med et smil. Mens han hurtigt slår fast, at han da stadig selv var villig til at "strejke røven ud af bukserne".

Gode it-budgetter

Carl Bergmann står for backup, drift, support og har systemansvaret for Linux-maskinerne. Tidligere havde de også Novell og Unix, men det har været nødvendigt at rationalisere og standardisere, så i dag kører de kun med Linux og Microsoft. Carl Bergmann synes, det fungerer fint, men det fik dog en religionskrig

nogle rimelig gode budgetter, så vi kan købe og prøve nye ting af og både arbejde med ny hard- og software, fortæller Carl Bergmann.

Og det meget håndfaste bevis på det, findes på den anden side af hans kontorvæg. Her står nemlig "Mary" og summer (forgængeren til den royale "Mary" hed naturligvis "Pingo"): et Linux-cluster på 240 Dell-maskiner der – sikkert kun en kort tid – er en af verdens 500 hurtigste computere. Her kan forskere få lavet store og komplekse beregninger om fx vindens vej forbi en vindmøllevinge. Carl Bergmann viser rundt i serverrummet blandt de sirligt ordnede maskiner – normalt har han hørevern på, når han opholder sig længere tid derinde.

- Sådan noget som det her Linux-cluster, viser jo, at der er noget at lave de næste 4-5 år, smiler Carl Bergmann. Krisen kradser ellers i Risø for tiden, der netop har haft en stor fyringsrunde. Som den eneste personalegruppe er PROSA-medlemmerne stadig fuldtallige efter fyringerne.

- Jeg ser det som et skulderklap til vores folk, at ingen blev fyret. Jeg tror, der er en respekt omkring os. Vi lider heller ikke i stilhed. Vi går til ledelsen, når der er no-

Det er spændende at være it-mand på Risø. Et Linux-cluster på 240 Dell-maskiner - med det royale navn "Mary" - er en kort tid endnu en af verdens 500 hurtigste computere.

get galt og det giver en gensidig respekt. Carl Bergmann virker heller ikke som typen, der stikker piben ind, hvis der er noget der går ham imod.

- Der er et spændende miljø på Risø. Der er mange udlændinge, mange virkelig professionelle, og de er på forkant med udviklingen. Det betyder bl.a., at vi har

get galt og det giver en gensidig respekt. Carl Bergmann virker heller ikke som typen, der stikker piben ind, hvis der er noget der går ham imod.

- Jeg er ikke et brokkehoved. Men jeg tør sige noget. Og jeg gider lave arbejdet. Hver dag bruger jeg lidt tid på at gå rundt

og tale med folk, og jeg tager hellere en murren i krogene med det samme. Jeg er ikke bange for at tage en konfrontation, for ellers kører tingene bare op i en spids, siger tillidsmanden, der har det godt med det politiske spil som også er en del af at være tillidsmand. Bl.a. skal der jo forhandles med ledelsen. Det klæder PROSA-kurser i forhandlingsteknik ham på til og et nyt kursus venter i foråret.

Gang i det sociale liv

Selvom Carl Bergmann har betalt kontingent i cirka 30 år – lige siden dengang han sad med til møder med FTF, HK og PROSA i 70'erne og skulle vælge, hvem af de tre, der bedst kunne varetage deres interesser – er der ikke den store forskel på dengang og nu.

- Jo, der er kommet flere arrangementer og kurser. Men for os i PROSA/STAT handler det jo stadig om overenskomsten. Er der en forskel er den, at det var sjovere i gamle dage. Folk var mere villige til at slå et slag, husker Carl Bergmann, der dog også kan fortælle om Risø PROSA-klubs sociale liv, hvor der stadig er godt med liv i kludene.

- Hvert år mellem jul og nytår mødes vi fx til "Julemandsstue" hjemme i min kælder, hvor vi hygger med mad, øl og billard. Det gælder også påhæng og gamle medlemmer. Det er et tilløbsstykke hvert år, fortæller Carl Bergmann og tilføjer, at han har en stor kælder. Ved sådanne arrangementer kan det næppe undgås, at klubbens ceremonimester, som et af medlemmerne er valgt på livstid som, ovenikøbet underholder med traditionsrige fortællinger - som klubben har hørt før. Og moret sig over før. Carl Bergmann er langt fra den eneste, der har været på Risø siden dengang det handlede om hulkort og manuelt arbejde. Mange af hans kolleger har været ansat både 20, 30 og 40 år. Helt usædvanligt for en it-arbejdsplads i dag.

- Det er også en god arbejdsplads – både arbejdsmæssigt og kollegialt. Jeg glæder mig hver dag til at komme på arbejde. Men nu bliver jeg snart 60, og så skal jeg bruge min tid på rejser, fiskeri og mine venner. Og mine syv børnebørn. Så hvis jeg vandt i LOTTO, så stoppede jeg da nok i morgen, smiler Carl Bergmann.

Vil have gammel løn og fagligt valgte

Men når man ikke har en LOTTO-million at læne sig op af, må man nøjes med sin månedlige løn. Og der et særligt forhold, der kun gælder for de it-ansattes

Carl Bergmann, chefoperator på Risø, synes it-folk i dag er for forkælede. Selv ville han stadig være villig til "at strejke røven ud af bukserne".

løn på det 800 mand store Risø. De er nemlig de eneste, der fortsat ikke er på ny løn. Og det er Carl Bergmann en del af forklaringen på.

- Ny løn vil betyde, at jeg som tillidsmand skal forhandle helt op til 120.000 kr. i tillæg til enkelte. Det er simpelthen alt for meget. Vi har sagt nej tak fordi det, vi er blevet tilbudt indtil nu, er for ringe. Det kan godt være, at ny løn vil betyde, at nogle vil få mere i løn. Men jeg er bange for, at vi samtidig vil tabe andre lønmæssigt

Når Carl Bergmann og de andre medlemmer på Risø skal rådføre sig med PROSA, foregår det via PROSAs to faglige sekretærer for PROSA/STAT, Steen Andersen og Eva Birch Christensen. De selvsamme sekretærer, der var under skarp personlig beskydning på den ny-

ligt overståede Delegeretforsamling, hvor uenigheder om hvad og hvordan de faglige sekretærer burde udføre deres arbejde slog gnister.

- Eva Birch Christensen og Steen Andersen fik en ublid medfart på Delegeretforsamlingen, derfor vil jeg gerne understrege, at de tos arbejde er altafgørende for, at vi er medlem hos PROSA. For os betyder det noget, at det er fagligt valgte, siger Carl Bergmann med sigte på den debat, der udspandt sig på Delegeretforsamlingen om en evt. reduktion af antallet af fagligt valgte til fordel for ansatte.

- På den måde er jeg tilhænger af en meget traditionel fagforening. Selvfølgelig skal der også være individuel medlemservice, men vi vil have fagligt valgte til at varetage vores interesser og ikke ansatte.

En stille revolution – den nye datanomuddannelse

Datanomuddannelsen har netop fået et tiltrængt serviceeftersyn. Den er blevet erstattet af Akademiuddannelsen i Informationsteknologi. Det betyder, at der er sket en markant ændring af efter- og videreuddannelsesmulighederne inden for it.

AF MICHAEL TØTTRUP, FAGLIG AFDELING

Datanomuddannelsen har igennem flere år trængt til et serviceeftersyn. I forbindelse med revisionen af datamatikeruddannelsen, tog man derfor samtidigt fat på at kigge datanomuddannelsen efter i sømmene. Datanomuddannelsen har i mange år været en god og en meget brugt mulighed for professionelle it-folk til at vedligeholde og udvide deres kompetencer – både i bredden og dybden. I de sidste år har den gamle datanomuddannelse bare haft det problem, at den rent niveaumæssigt ikke passede ind i det øvrige it-uddannelsessystem. Ikke fordi, at niveauet på datanomuddannelsen var faldet, men fordi, de øvrige it-uddannelsers niveau har været stigende. Der har derfor igennem de sidste år været et stadigt stigende behov for at få løftet uddannelsen op i niveau.

Revision af datanomuddannelsen

I efteråret 2003 nedsatte Undervisningsministeriet en arbejdsgruppe, der skulle komme med et forslag til dels en revision af datamatikeruddannelsen og dels af datanomuddannelsen. Arbejdsgruppen bestod af en række ministerielle embedsmænd, repræsentanter for nogle af de udbydende uddannelsesinstitutioner samt en række repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, herunder PROSA. Den bundne opgave til arbejdsgruppen var at komme med et forslag til en Voksen Videre Uddannelse (VVU) i it, der i sit afgangsniveau skal ækvivalere datamatikeruddannelsen, eller som det stod i arbejdsgrundlaget:

„VVU'en skal etableres inden for de samme rammer, som de øvrige VVU'er. Uddannelsen skal bestå af to dele – hver bestående af tre moduler, hvor der er formuleret formål, mål og delmål på to trin i uddannelsesforløbet: Henholdsvis midtvejs i forløbet ved afslutning af førstedels-modulerne og ved uddan-

nens afslutning for uddannelsen i sin helhed.”

Arbejdsgruppens endelige forslag til hvorledes VVU'en i it kunne struktureres og se ud, blev afleveret til Undervisningsministeriet primo 2004. Undervisningsministeriet kunne herefter gå i gang med at skrive bekendtgørelse til den nye uddannelse således, at den ville være klar til at blive udbudt af uddannelsesinstitutionerne fra august 2004. I samme forbindelse fik uddannelsen den (måske) mere mundrette titel „Akademiuddannelsen i Informationsteknologi”.

Den nye akademiuddannelse i it
Akademiuddannelsen i Informationsteknologi er en kort videregående voksenuddannelse (VVU). Uddannelsen er modulopbygget, og modulerne kan tages selvstændigt eller sættes sammen til en hel uddannelse. Uddannelsen kvalificerer til arbejde med at analysere, planlægge og gennemføre løsninger vedrørende nyudvikling, videreudvikling og integration af it-systemer i private og offentlige virksomheder. Uddannelsen er normeret til et års fuldtidsstudium, men foregår oftest på deltid over to til tre år. En samlet akademiuddannelse i informationsteknologi består af 1. og 2. del og er opbygget af fagmoduler. Uddannelsens 1. del består af tre moduler, hvoraf en er obligatorisk (softwarekonstruktion). De to øvrige moduler kan vælges mellem en række fag. Se faktaboks.

Uddannelsen er tilrettelagt som fritidsundervisning, således at det kan følges sideløbende med et erhvervsarbejde. Kurserne bliver også udbudt som fjernundervisning hos en række uddannelsesinstitutioner. For dem, der tidligere har gennemført en datanomuddannelse, eller dele af den, er der lavet en overgangsordning, hvor der alt efter hvilke datanommoduler, man har haft, gives en merit til den nye Akademiuddannelse i Informa-

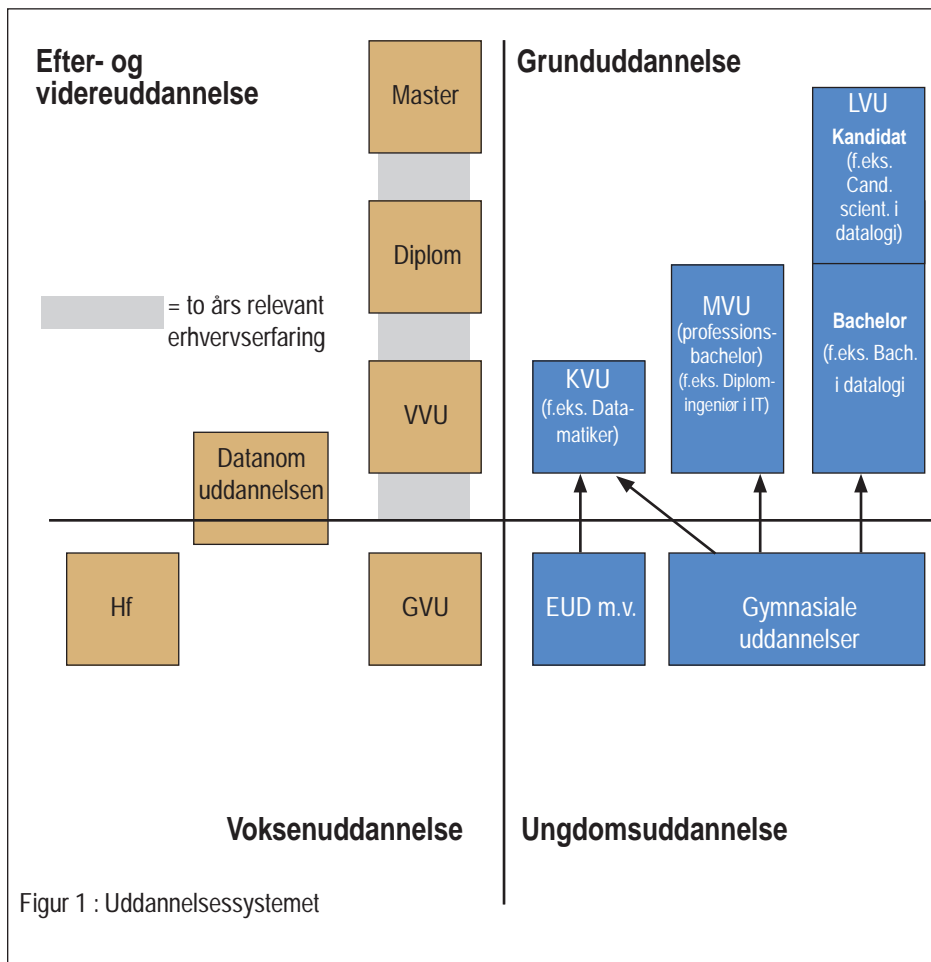
tionsteknologi. Dette kan du høre mere om hos studievejlederen på den enkelte uddannelsesinstitution.

Svarer til datamatikerniveau

Det er vigtigt at forstå i hvilken kontekst Akademiuddannelsen i Informationsteknologi skal fungere: nemlig i samspil med de andre it-uddannelser. I figur 1 er der en tegning af det danske uddannelsessystem. Denne tegning viser bl.a. hvorledes de ordinære SU-berettigede grunduddannelser spiller sammen med mulighederne i efter- og videreuddannelsessystemet. Som det også ses, faldt datanomuddannelsen noget uden for dette system. Med den nye Akademiuddannelse i Informationsteknologi, der er indplaceret i boksen VVU, er der nu sammenhæng i systemet. Akademiuddannelsen i Informationsteknologi modsvare datamatikeruddannelsen i sit afgangsniveau, en diplomuddannelse modsvare en bachelorgrad og en masteruddannelse modsvare en kandidat-uddannelse.

Løbende kompetenceudvikling

It-faget er i evig udvikling. Der opstår derfor løbende behov for at kigge uddannelserne efter i sømmene for at sikre, at de stadig lever op til de aktuelle arbejdsmarkedskrav. Men ligesom det er vigtigt at kigge uddannelserne efter, er det også vigtigt, at den enkelte medarbejder i it-faget løbende kigger sine egne kompetencer efter. Hvis der er et behov for forøge sine kompetencer, kan det ovenfor beskrevne efter- og videreuddannelsessystem anbefales, da det giver mulighed for kompetenceudvikling på alle niveauer. Det vil sige både Akademiuddannelsen i Informationsteknologi, diplomuddannelserne og masteruddannelserne. Mulighederne er mange. Ønsker du at skabe dig et overblik over dine muligheder, har PROSA gjort det nemt for dig – klik ind på www.ikt-uddannelser.dk og tjek dem ud.

Fakta-boks

– modulerne på Akademiud-dannelsen i Informationstek-nologi

Obligatorisk 1. del modul

- Softwarekonstruktion

Valgmodulerne på 1. del

- Programmeringsteknologi
- Databaseteknologi
- Internet- og distribueret programmering
- Netværk og it-teknologi
- Spilteknologi
- Multimedieteknologi og interaktions-design
- It-projektstyring
- It-sikkerhed

Modulerne på 2. del

- Informationsteknologi i kontekst
- Specialeforløb
- Afgangsprojekt

Softwaretest.dk

KURSER

ISEB Foundation Certificering
21.-23. februar 2005

Struktureret Test
18.-20. april 2005

Test Management
25.-26. april 2005

Test Automatisering
09. maj 2005

Softwaretest.dk rådgiver og yder konsulentbistand inden for test af software. Vi fokuserer på at øge vore kunders effektivitet og kvalitet, eksempelvis gennem:

- Vurdering af jeres test i dag, er den god nok?
- Måling af jeres testprocesser via TMM.
- Hjælp til forbedring af jeres testprocess.
- Sparringspartner for nye og erfarne test manager.
- Hjælp til nystartede testere.
- Bug Hunting, skaber ny motivation og finder fejl!

Læs mere på: www.softwaretest.dk

Poul Staal Vinje og Klaus Olsen er specialister inden for test og kvalitetssikring af software. De har begge etableret sig som anerkendte konsulenter inden for dette speciale og tilbyder i denne sammenhæng korte effektive kurser på udvalgte områder.

Holder it-folk aldrig fri?

Er det en myte, at it-folk altid lige tjekker deres mail i fritiden – og ikke får betaling for det? Du bliver snart bedt om at medvirke i årets lønstatistik, og vi sætter fokus på myter og fakta, når det gælder it-folks arbejdstid. Din deltagelse er vigtig.

AF EVA CHRISTENSEN, FAGLIG SEKRETÆR OG ALLAN PLEMAN, ARBEJDSMILJØSEKRETÆR

I dette års lønstatistik fokuserer vi på arbejdstiden. Det er der mange gode grunde til. Vi oplever, at arbejdsgiverne kræver stadig større fleksibilitet – og det betyder længere arbejdstid og mere ubekvem arbejdstid for vore medlemmer. Men hvad er myte og hvad er fakta?

Arbejder it-folk altid?

Er det fx en myte, at en del it-folk tjekker deres mails hjemmefra uden at få det registreret som arbejdstid og dermed ikke få betaling for det? Er det en myte, at man

i it-faget arbejder dag og nat uden en reel betaling for dette arbejde? Eller handler det i virkeligheden om få mennesker, der gør det? PROSA vil gerne have noget dokumentation på, om denne fornemmelse holder, så vi har noget at gå videre med, når der skal ske ændringer i lovgivningen om arbejdstid.

Giver bedre vejledning

Selv om ændringerne i EU's arbejdstidsdirektiv i øjeblikket er sendt til hjørnespark vil der komme et nyt forslag, som regeringen skal tage stilling

til. Og her vil vi have brug for noget troværdigt materiale for at arbejde imod forringelser. Men også i det daglige arbejde med vejledning af PROSAs medlemmer er det vigtigt, at vi ved, hvilke betingelser på arbejdstidsområder, som det er almindeligt at arbejde på inden for it-faget. Det betyder, at vi kan give en bedre rådgivning. Som ved al anden statistik: jo flere besvarelser, jo mere troværdig statistik, så derfor vil vi på det allerkræftigste opfordre dig til at besvare lønstatistikken og også disse spørgsmål.

Fakta boks

PROSAs lønstatistik er Danmarks mest detaljerede og præcise statistik for it-faget, hvilket skyldes de mange, der besvarer spørgeskemaet. Derfor vil vi også godt opfordre til, at du får så mange af dine kolleger som muligt til at udfylde lønstatistikken, også de it-professionelle, der ikke er medlem af PROSA. Du kan rekvirere koder til dette formål ved at sende en mail til loen@prosa.dk.

Adgangskoder og anonymitet

For at sikre validiteten af lønstatistikken, er det nødvendigt at benytte koder. Du vil få tilsendt din kode i et brev, så den skulle være dig i hænde lørdag den 29. januar. Vi sikrer fortsat, at lønoplysningerne er anonymiserede.

Lønindeks

Hvis vi har lønoplysninger fra mindst fem personer på samme arbejdsplads, bliver arbejdspladsen vist i lønindekset, der giver et fingerpeg om, hvordan virksomhedens lønniveau er i forhold til andre virksomheders.

Manglende telefonnumre

Når du modtager brev fra PROSA med koden til spørgeskemaet, har vi også angivet din arbejdsplads telefonnummer i brevet. Hvis dette nummer ikke er korrekt – eller hvis telefonnummeret ikke er med i brevet - skal du selvfølgelig bruge det aktuelle nummer, når du udfylder spørgeskemaet. Men vi vil også gerne bede dig om at gå ind på www.prosa.dk under punktet "Service til dig" og give os meddelelse om din nuværende arbejdsplads.

Kontakt: Steen Andersen, san@prosa.dk,
Allan Pleman, apl@prosa.dk

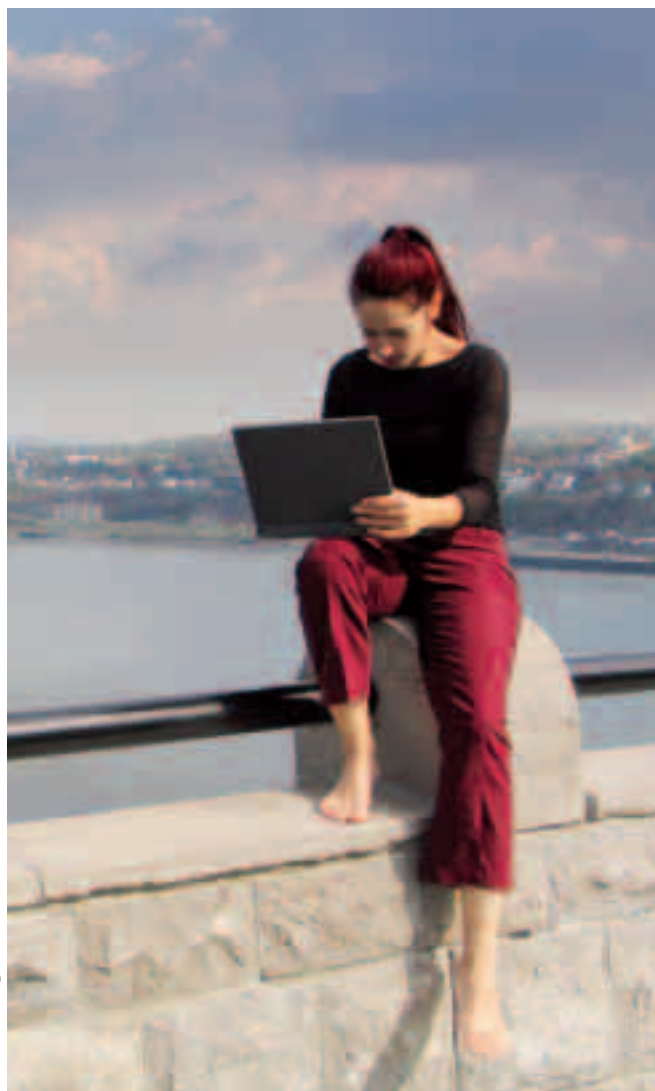

Foto: iStockphoto.com

Bliv en del af et netværk af over 6.000 it-professionelle

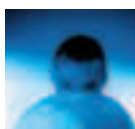
"DANSK IT er for mig en unik mulighed for at komme i kontakt med andre it professionelle. Jeg får gennem netværksaktiviteter en enestående mulighed for at skaffe mig viden og trække på andres erfaringer inden for mine fagområder. En værdifuld viden som jeg ikke kunne skaffe på anden måde. "

Allan Jensen, partner, Devoteam Fischer & Lorenz A/S

"Arbejdet i Fagråd for Systemudvikling under DANSK IT har dels givet mig en fantastisk platform til at udbrede viden om systemudvikling, dels har jeg hentet uvurderlig inspiration fra samarbejdet med en række meget vidende fagfæller."

Stephen Biering-Sørensen, chefkonsulent, Teknologisk Institut

"DANSK IT giver en enestående platform for at netværke uformelt - og med såvel kunder som leverandører. Man mødes om faglighed og fælles interesse. Det er værdifuldt, når man arbejder i en række konsulentnetværk, hvor man er vant til den kontaktform."

John A. Hunderup, direktør, PR2

MELD DIG IND PÅ WWW.DANSK-IT.DK

Livet er for kort til korte it-uddannelser

Fra årsskiftet har vi fået to nye it-uddannelser. De er korte og kan tages med en 9. klasse i bagagen. PROSA kan ikke se, hvor de nye studerende skal få arbejde. Ikke flere korte uddannelser, tak – uddan i stedet flere bachelorer.

Sympatisk – men nytteløst

Undervisningsministeriet har med virkning fra d. 1. januar 2005 oprettet en række kortvarende erhvervsuddannelser. Blandt dem er to, som har et vist indhold af it, nemlig „web-integrator” og „front-line PC-supporter”. De er på hhv. et år og 9 mdr og to år oven på en 9. klasses folkeskoleeksamen. Ideen med at oprette disse uddannelser er at tilbyde unge mennesker, som ikke har mod på at tage en længere uddannelse, en uddannelsesmulighed. Jeg mener umiddelbart, at det er at stikke folk blår i øjnene. Lige gyldigt hvor sympatisk tanken, om at give nogle unge mennesker et uddannelses tilbud, de kan overskue, er, så kan det ikke nytte noget at oprette uddannelser, som ikke giver nogle kompetencer, der efterspørges. De kompetencer man vil få på baggrund af disse uddannelser, vil aldrig kunne matche et helt job, men kun dele af et job. De kunne måske laves om til udmærkede superbruger-eftersuddannelser.

Hvad er meningen?

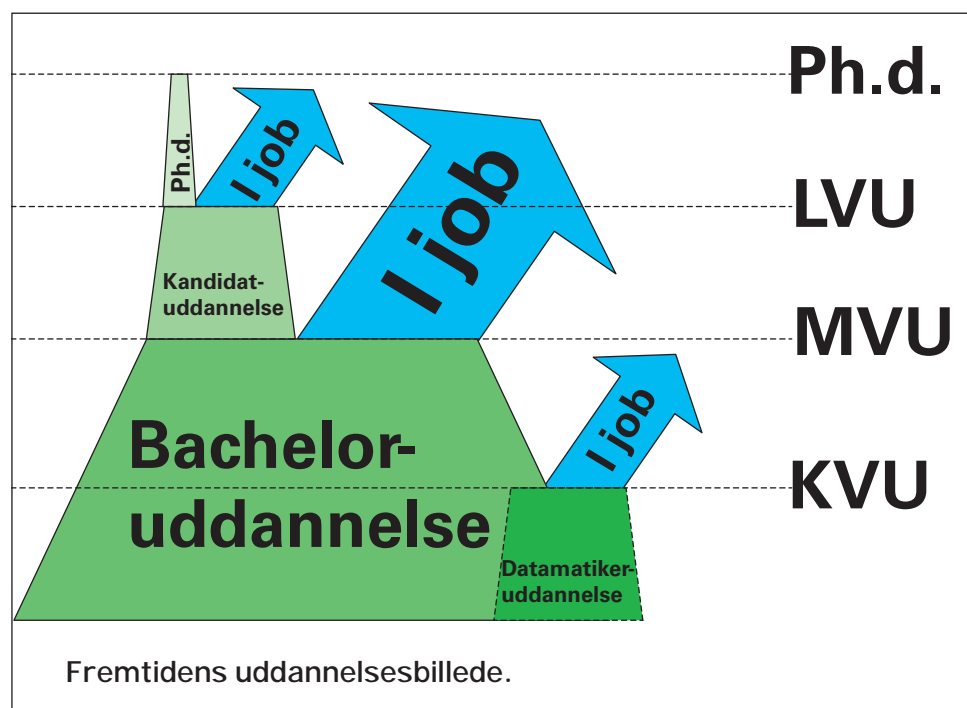
Jeg har meget svært ved at se, hvor der skulle være et arbejdsmarked til 1/3 multimediedesigner eller 1/3 datafagtekniker. Multimediedesignerne har allerede en katastrofal høj ledighed og it-supporter-uddannelsen, som er en 1/2 datafagtekniker, kæmper også med nogle meget høje ledighedstal. Det er meget svært at se den dybere visdom i at oprette sådanne uddannelser. I bedste fald vil der ikke være nogen søgning til uddannelserne, og så vil skaden trods alt være begrænset. Selv om it-faget spænder vidt, så starter det i dag ikke ved 1 3/4 år lang uddannelse efter folkeskolen.

Dette er dog ikke det samme som, at vi ikke mangler uddannelser inden for it-faget. Som uddannelsessituationen er i dag, har vi en grunduddannelse som inden for visse områder ikke længere er tilstrækkelig, nemlig datamatikeruddannelsen.

Uddan bachelorer

På det mellemlange videregående (MVU) niveau har vi to uddannelseslinjer - nemlig datalogi og it-ingeniør. Disse uddannelser tiltrækker ikke i tilstrækkelig omfang de studerende. Endelig har vi på kandidat-niveau (LVU) en række uddannelsesmuligheder på it-universitetet

og som civilingeniør eller kandidat i datalogi. Det siger sig selv, at for at kunne uddanne tilstrækkeligt med kandidater, som it-branchen skriger på i øjeblikket, er det nødvendigt at uddanne bachelorer (MVU). I den nuværende situation bliver der ikke uddannet tilstrækkeligt med bachelorer, specielt da også erhvervslivet efterspørger disse, og ingen af de nuværende it-faglige bachelor-uddannelser ser ud til at kunne trimmes til at løse dette problem. Der mangler ganske enkelt en erhvervsrettet it-faglig MVU, som giver direkte adgang til kandidatuddannelserne. Det er det, vi har brug for, og ikke korte erhvervsuddannelser.

Dansk Flygtningehjælp

we have more
in common
than you think

ADVANCE.dk

Rundt om i landet mødes unge fra hele verden om fælles interesser

Du kan være med - ring til VeryWe 70 330 330, sms info til 1299 eller tjek VeryWe.dk

Annoncen er 100 procent sponsoreret

VERY WE

En helt almindelig Kamp

Poul-Henning Kamp er en central figur i udviklingen af open source operativsystemet FreeBSD. En position, der kunne have givet ære, berømmelse og penge. Men det interesserer ham ikke, og det kom bag på ham, at han er så kendt, at han på 14 dage kunne samle 200.000 kroner sammen til at udvikle FreeBSD.

AF CLAUS THORHAUGE
Foto: CLAUS THORHAUGE

Selv om Poul-Henning Kamp har en IQ over gennemsnittet, og han har været på vej til de store succeser i Silicon Valley under dotcom-boblen, og selv om han er blevet tilbudt både lovende og velbetalte direktørstillinger, så insisterer han på at være en „vestsjællandsk bondejokker,” som han selv kalder det. Han bor i Slagelse kun få kilometer fra den landsby, hvor han er vokset op – han er født i 1966 - og de sidste otte år har han arbejdet som selvstændig softwareudvikler. Og selv om berømmelsen måske kun er indenfor cirklerne omkring det Unix-baserede, gratis open source operativsystem FreeBSD, så er det alligevel de færreste danskere inklusive professionelle fodboldspillere, der får 57.000 hit, når man skriver deres navn i Google. Det gør Poul-Henning Kamp.

Havde for mange penge

Da han i foråret 2004 skrev på sin hjemmeside, om der var nogen, der ville donere ham penge, så han kunne bruge et halvt års tid til at udvikle på FreeBSD, kom det bag på ham, at det tog knap 14 dage, før pengene var hjemme.

- Jeg havde slet ikke forudset, at jeg ville stå med det problem, at jeg havde for mange penge, smiler han gennem det røde skæg.

Men faktisk har Poul-Henning Kamp siden begyndelsen af 90'erne været en af de centrale og mest produktive udviklere af FreeBSD, og fra 1995 til 2001 sad han i FreeBSD Core Team. Til dato står der hans navn bag mere end 4.000 tilføjelser til FreeBSD.

Get af life – men jeg har et

- Jeg har regnet ud, at jeg har lagt tilføjet en ny version til FreeBSD hver 18. time døgnet rundt de sidste ti år, griner Poul-Henning Kamp.

- Det er sådan en, man vil råbe „get a life” efter.

Men det er der ingen grund til. Et kig rundt i hans åbne køkken-alrum i den store villa i centrum af Slagelse, viser tydeligt, at her leves et helt almindeligt og aktivt familieliv med kone og to børn. Det er ikke sporene fra en verdensfjern og indadvendt nörd, man ser. Og Poul-Henning Kamp har netop insisteret på at leve et helt almindeligt liv, selv om han gennem de sidste 20 år som selvlært systemudvikler har haft alle chancer for at blive både rig og berømt i det voldsomt ekspanderende it- og internetmiljø.

Allerede i gymnasiet handlede det om computere, så efter studentereksamen fra Slagelse Gymnasium i 1984 begyndte Poul-Henning Kamp at arbejde med CBM 900 Unix maskiner hos Commodore, hvor han blandt andet programmerede det første program til at fragmentere harddiske – i god tid før Peter Norton fandt på at gøre det. I de følgende år skiftede han job hvert andet eller tredje år, når udfordringerne var blevet for små. For den ufaglærte programmør og systemmand blev det blandt andet til konvertering af en IBM mainframe installation til Unix for Q8 tankstationerne.

Ufaglært systemprogrammør

- Der var en masse ting, der ikke virkede i Unix, så det kodede vi selv, siger Poul-Henning Kamp, der begyndte at lave de første systemprogrammer til Unix. Undervejs begyndte han på at læse fysik, men blev aldrig færdig, fordi Q8 flyttede til Sorgenfri, og så kunne han ikke nå både arbejde og studierne på H. C. Ørsted Institutet.

For Ambrasoft flyttede han Europaparlamentets netværk fra OSI protokollen til TCP/IP.

- Vi måtte love at flytte tilbage til OSI, når det blev mere udbredt, griner han.

Året før nåede Poul-Henning Kamp at være med til at forbinde Danmark til internettet for DK-Net og være ansvarlig for routing af mail og news samt hostmaster for .dk i et lille års tid. Det var i 1989, hvor stort set ingen endnu anede, hvad det der med internet var for noget.

- Det var en oplevelse af stor indre skønhed, som Poul-Henning Kamp udtrykker det.

Så var han med til at etablere privat data- og telefonnetværk over Atlanten og være ansvarlig for CAD og netværk på flere hundrede Unix-computere samt et par Unisys 2200 mainframe hos FLS Data. I 1994 fik Poul-Henning Kamp ansvaret i Danmark for installation af det amerikanske selskab TRW Financial Systems system til at scanne og håndtere bilag for GiroBank. For TRW boede han i flere omgange i San Francisco for at udvikle systemet, hvor han giftede sig med en amerikaner og fik to børn, som han tog med hjem til Slagelse.

„Mentalt er jeg stadig bonde”

- Jeg er en bondejokker fra en landsby med kun en and i gadekæret, og rent mentalt er jeg stadig bonde. Hjemme, det er Vestsjælland. Derovre lærte jeg den amerikanske virksomhedskultur sammen med store it-projekter, og det er ikke nogen god cocktail, forklarer Poul-Henning Kamp.

Og selv om han dumpede lige ned i dotcom-boblen og den eksploderende udvikling i internetmiljøet og ikke manglede tilbud om at være med, så trak det ikke. Det var ikke Poul-Henning Kamps ambitioner.

- Jeg var jo midt i dotcom-boblen, men det gik hen over hovedet på mig selv. Og som der står på prædikestolen hjemme i Høve Valgmenighed: „Hvad hjælper det en mand, om han

vinder den hele verden, hvis han må bøde med sin sjæl.” Og mange af de dotcom-millionærer, jeg har kendt, er jeg økonomisk på omgangshøjde med igen, griner han og tilføjer.

- Og det er ikke mig, der er blevet rig.

I stedet blev Poul-Henning Kamp i 1998 enlig far og selvstændig systemprogrammør, fordi hans kone blev alvorligt syg og ikke kunne tage vare på hverken sig selv eller børnene.

- Der var sådan set ikke noget valg. Fra den dag var jeg nødt til at blive hjemme og passe på børnene, så derfor begyndte jeg at arbejde hjemme, forklarer han.

Kodebasen i FreeBSD er bedre end Linux

Men allerede i 1992, mens han var hos FLS Data, var Poul-Henning Kamp begyndt at udvikle videre på FreeBSD.

- Jeg har slidt mine mælketænder på de kommercielle Unix'er, der var fulde af fejl. Så det dejligt selv at kunne få lov at bestemme, forklarer han.

For mange er det måske et ukendt Unix-styresystem, fordi det ikke er det mest oplagte valg til servere eller skrivebordscomputere, men styresystemets historie rækker langt længere end Linux. Til forskel fra andre Unix-varianter er det så klippestabil, at FreeBSD er rygraden i de fleste telefonsystemer og netværkssystemer. Det er blandt andet styresystem i Nokias telefonswitche, Junipers routere og en lang række andre black boxes. Men også Hotmail kørte på FreeBSD, indtil Microsoft overtog det – og nogle år efter.

Også Yahoo og danske Cybercity kører FreeBSD. I øvrigt blev Klaus Riskær Pedersens Cybercity Poul-Henning Kamps største kunde i mange år, fordi Kamp selv havde problemer med sin Cybercityforbindelse og derfor sendte Riskær en FreeBSD cd-rom med besked om, at han burde skifte Microsoft ud med FreeBSD, hvis han ville drive en velfungerende forretning som internetudbyder.

- Vi har en bedre og mere stabil kodebase, og så har vi i modsætning til for eksempel Linux haft versionskontrol lige fra begyndelsen. Så enhver fejl, der opstår, kan spores. FreeBSD er et mere helstøbt produkt, men generelt opfattes FreeBSD-folk som gamle og kedelige sammenlignet med for eksempel Linuxmiljøet. Og symbolet for FreeBSD er også en grim dæmon i modsætning til en lille sød Linux-pingvin, forklarer Poul-Henning Kamp og tilføjer:

- Men der kører flere penge igennem FreeBSD-installationer. 10-12 procent af alle amerikanske virksomheder, der tilbyder betalingstjenester, er baseret på FreeBSD, siger han.

Gratis software – betal med en øl

I modsætning til GNU-licensen, som Linux baserer sig på, så er BSD-licensen en anelse mere fri. Alle har ret til at udnytte systemet kommercielt uden begrænsninger. Og det passer præcis til Poul-Henning Kamps opfattelse af, at software skal være gratis og frit tilgængeligt. For alle.

- Du kan gøre, hvad du vil. Undtagen sagsøge os. Derfor er FreeBSD også i mange indlejrede systemer, hvor virksomhederne kan holde på deres hemmeligheder, fordi der ikke er noget krav om at offentliggøre den kildekode, man udvikler og tilføjer til FreeBSD, siger Poul-Henning Kamp.

Derfor har Poul-Henning Kamp også programmeret flere småprogrammer under sin egen såkaldte øl-licens. Det betyder, at hans programmer er gratis, men hvis brugeren tilfældigt træffer på Poul-Henning Kamp, så tager han gerne imod en øl.

- Tilsammen har jeg vist ikke fået mere end 20 øl i alt, så det er ikke den store gevinst. Sidste gang fik jeg 11 øl på en

Poul-Henning Kamp har været nødt til at installere køling i kælderen, hvor han selv har samlet hardwaren til de mange servere – og kodet størstedelen af systemsoftwaren.

konference, og jeg fik dem lige, som jeg skulle hjem, så det var lidt bøvel at få dem med i flyveren, forklarer opfinderen af den berømte beer license.

Det tværkulturelle udviklermiljø er interessant i sig selv

Han understreger, at friheden til at bruge hans software frit intet har med socialisme at gøre. Faktisk er det ikke en ideologi.

- Det vil jo være et forsøg på en anti-ideologi, og så er det jo en ideologi alligevel. Det er heller ikke en socialistisk utopi, men et konkret samarbejdsprojekt. Det er en handel, der vender begge veje, og i øvrigt er software jo uden produktionsomkostninger. Jeg tror faktisk software unddrager sig økonomisk teori, det hele taget, vurderer Poul-Henning Kamp.

Men han er også ganske enkelt begejstret for det åbne udviklermiljø på internettet. Ikke kun fordi det er en effektiv måde at udvikle og kontrollere software.

- Åbenheden giver et niveau af ærlighed, og så det pragtfuldt at opleve, at der sidder folk i det Ydre Mongoli og finder fejl „dybt nede i sovsen.” Engang vi skulle til conference måtte vi lokke meget for at få en af de dygtigste med, fordi det viste sig, at han stort set var stokdøv og ikke var meget for at gå ud. Det var der ingen af os, der vidste, forklarer Poul-Henning Kamp.

Men først og fremmest er arbejdsmetoden hurtig og effektiv, fordi der er hurtig og klar feedback fra det tætte miljø kloden over.

- Hvis man som et tankeeksperiment havde gjort kildekode til MS-DOS fri i sin tid, så var jeg nok ikke begyndt på FreeBSD. Og jeg tror, det ville være gået Microsoft bedre, hvis de havde haft mig og mange andre til at hjælpe, for hvor er Microsofts programmer dog elendige. En computer, du sætter på min fars bord, må simpelthen ikke gå ned, siger Poul-Henning Kamp.

FreeBSD er større end nogen person

Han var i seks år medlem af kernegruppen i udviklingen af FreeBSD, indtil han i år 2000 frivilligt trådte til side for at bede det internationale udviklersamfund på internettet om at vælge et nyt core team. Men selv om han ikke lod sig genvælge til den centrale styregruppe for FreeBSD, arbejdede han fortsat med at udvikle systemet. Men understreger:

- Det er et teamwork.

Men spørger man i stedet hos en af de få danske softwarevirksomheder, der bruger FreeBSD i det daglige, er der ingen tvivl om, at Poul-Henning Kamp og hans betydning for systemets fremtid kommer man ikke udenom.

- Poul-Henning er en af dem, der har tænkt tankerne, når det gælder om, hvordan FreeBSD skulle udvikle sig. Han har hittet på ideerne og været den der trak, når de skulle realiseres, siger Peter Christensen fra softwarefirmaet Catpipe.

- Det må fanme kunne gøres bedre. Det har hele vejen igennem været den geologiske kraft i mit arbejde, forklarer Poul-Henning Kamp selv.

Frihed giver det hårdeste arbejdspress

Derfor kunne det umiddelbart lyde perfekt for en systemprogrammør som Poul-Henning Kamp at få 200.000 kroner via en indsamling på internettet, da han pludselig stod uden arbejde, da Cybercity efter mange år sprang fra som hans største kunde. Tænk at få penge for at sidde og arbejde med sin yndlingshobby. På hjemmesiden lagde han ikke skjul på, at de FreeBSD-opgaver han havde planlagt at løse, ville han kaste sig over alligevel. Men det ville nok have taget nogle år at løse dem i fritiden. Alligevel var det ikke bare lykken. Det var mere „shit! I am all alone” end „I answer to nobody”, som Poul-Henning Kamp selv forklarer i et interview til FreeBSD-miljøet.

- Presset føltes langt større, end hvis jeg havde en chef, jeg kunne skælde ud, eller en kunde jeg havde en klar aftale med. Jeg følte mig endnu mere presset, end jeg nogensinde har følt under en chef. Folk havde sat penge på spil på mit gode navn og rygte. Det er et hårdt arbejdspress, forklarer han PROSAbladet.

Derfor har han også efter seks måneder skaffet sig et par helt almindelige kunder og arbejdet med at udvikle FreeBSD-systemet er igen henvist til fritiden. Selv om han formentlig kunne få alle de penge, han vil have for at sidde og udvikle på FreeBSD i sit køkken resten af livet.

- Men det vil jeg ikke. Det kunne ikke fortsætte. Jeg er blevet til en kändis på visse hjørner af internettet. Det huer mig ikke. Jeg var kommet op på en piedestal, hvor jeg ikke vil være, forklarer han selv.

Tekniske udfordringer skal løses

Men hvordan der kan blive fritid tilbage med selvstændig virksomhed, familie og evig ongoing udviklingsopgaver på FreeBSD, er en gåde. For Poul-Henning Kamp har også lige et par andre små hobbyer. Sådanne nogle som han bare må kaste sig over, fordi opgaven er en udfordring. En af dem er et for længst

opgivet jordbaseret navigationssystem baseret på radiobølger. Lidt ligesom det satellitbaserede GPS-system.

- Det er bare alt for nemt at scramble GPS. Loran-C systemet er knap så nøjagtigt, men meget modstandsdygtigt overfor forstyrrelser« siger Danmarks eneste indehaver af en fungerende Loran-C receiver – som han selv har bygget.

En anden hobby er præcis tidsstyring, og til det formål har han udviklet en tidsserver – eller rettere nogle stykker.

- Hvis du vil vide, hvem der bestemmer, hvad klokken er i Danmark, så snakker du med ham nu, siger Poul-Henning Kamp med et afvæbnende grin.

Han står bag de primære tidsservere i Danmark. Den ene står i hans kælder i Slagelse, den anden er på det danske internetknodepunkt, Dixen, på Danmarks Tekniske Universitet i Lyngby. Men Poul-Henning Kamp har også solgt en håndfuld til Naviair, der er den danske flyvesikkerhedstjeneste, der skal bruge den til deres nye radarsystem.

- Med nanosekunders præcision har jeg koordineret en computer med en GPS-modtager. Det må ikke vakle bare nogle få millisekunder til den ene eller den anden side. En dejlig udfordring, hvor man ikke skal snakke med andre mennesker. Det er sådan en terapeutisk ting, når børnene er lagt i seng, forklarer han og lyder stadig ikke som en nørd, der har problemer med at omgås andre mennesker.

IQ er en udfordring

Der er ingen tvivl om, at den roterer hurtigere oppe i hovedet end hos de fleste andre mennesker. Sidste år afleverede han blandt andet en opgave til det amerikanske forsvarsministerium, DARPA. En ny algoritme til kryptering af harddiske.

- Normalt kan man ikke skifte password uden at kryptere hele harddisken igen med det nye password. Det er besværligt og tager lang tid, fordi man skal jo tit skifte password. Det løste jeg, forklarer Poul-Henning Kamp.

Men da PROSAbladet spørger til hans intelligenskvotient, bliver der stille et øjeblik.

- Jeg har målt den, men du får det ikke at vide. Det har jeg ikke fortalt til nogen – heller ikke min kone, kommer det så. Poul-Henning Kamp afviser også at være medlem af Mensa, der er en forening for de to procent af befolkningen med den højeste intelligens.

- For mig selv var det vel en gradvis opdagelse, da jeg var ung. I mange år vidste jeg det nok, men havde ikke erkendt det, så jeg har utvivlsomt fornærmet mange ved at sige: „Kan du ikke se det?“,« tilføjer Poul-Henning Kamp tøvende.

Han understreger, at det er vigtigt for ham ikke at blive sat i bås eller sat op på en piedestal.

- Det er så svært at tisse anstændigt deroppefra, griner han.

Spørg Poul-Henning Kamp først

Men det er ikke bare nørdet intelligens, hvis man spørger Peter Christensen, der gennem mange år har kendt Poul-Henning Kamp gennem arbejdet med FreeBSD.

- Jeg vil ikke bare kalde det IQ. Han har et forbandet godt overblik. Hvor mange udviklere bare graver sig ned i detaljerne, formår Poul-Henning begge dele. Han har en evne til at vurdere udviklingstendenserne og realisere dem i FreeBSD, siger Peter Christensen.

Han peger på, at Poul-Henning Kamp er en af dem, man er nødt til at konsultere, når man overvejer at bruge FreeBSD på nye måder og udvikle nye moduler til operativsystemet.

- Hvis Poul-Henning så vender tommelfingeren nedad, så skal

man tænke sig rigtig godt om, siger Peter Christensen.

Alligevel har Poul-Henning Kamp bevidst sagt nej til de tilbud om karrierestillinger, der har været undervejs.

- Jeg vil hverken være it-chef eller direktør. Jeg har med vilje kæmpet mod den naturlige karrierestrømning. Jeg har heller ikke lige opfundet den killer-idé, der kunne gøre mig rig, eller også forstår jeg ikke at sige de ting, der skal til for at få det solgt dyrt nok, siger Poul-Henning Kamp uden beklagelse.

Han peger også på, at den manglende evne til at formulere sig diplomatisk, når han er uenig med nogen, måske har været en karrierebremse.

- Jeg har fundet ud af, hvad jeg vil, og det vil jeg gerne fortsætte med, forklarer han.

Læs mere om FreeBSD og Poul-Henning Kamp på phk.freebsd.dk

CV – Poul-Henning Kamp

1984-85 Commodore Data, skrev blandt andet det første program til defragmentering af diske – før Peter Norton.

1985-89: Q8 Petroleum. Konvertering fra mainframe til Unix-miljø.

1989: DK-net. Forbandt Danmark til internettet hos Danmarks første internetudbydere.

1989-90: Ambrasoft. Flytning af Europa Parlamentet fra OSI protokollen til TCP/IP.

1990-93: FLS Data. Implementerede blandt andet privat transatlantisk telefon- og datanetværk for FLS Industries.

1992-til dato: Hovedudvikler på FreeBSD Unix operativsystem kernel. Manden bag Jail-facility, Geom Storage Manager, MD5 Password scrambler, phkmalloc og meget mere.

1994-2000: TRW Financial Systems. Ansvarlig for hardware og software installation til Girobanks dokument-scanning.

1995-2004: Cybercity, teknisk ankermand bag implementering, drift og udvikling af systemet, der er baseret på FreeBSD.

1997-til dato: Ansvarlig for de to danske tidsservere, hvor en placeret på det danske internetknodepunkt, Dixen, i Lyngby. Den anden står i kælderen i Slagelse.

1997-2003: Netbureauet Araneum. Administration af servere, sikkerhed mv.

1998-2002: SOS Data, Entact Data.

2002-2003: USA's forsvarsministerium, DARPA. Udvikling af GBDE kryptering til harddiske og 64 bit filesystem.

2003-2004: Naviair, den danske flyvesikringstjeneste. Design og implementering af tidsservere.

2004: Udviklet infrastruktur-elementer til FreeBSD Kernel.

TopCoder

Virksomheder som Microsoft, Yahoo og Google har indført en ny måde at ansætte programmører på. Tusindvis af programmører dystes i „code cracking“ og indviklede matematiske spørgsmål. Vinderne får pengepræmier og en eventuel mulighed for at blive ansat hos Google. PROSAblandet har talt med en række programmører, der alle har deltaget i „Code Jam“ konkurrencer - arrangeret af det amerikanske firma TopCoder

AF KARSTEN BENGTTSSON,
SAN FRANCISCO
Foto: www.TopCoder.com

Alle der deltager i konkurrencen, kendes ved deres online-navne. Deres såkaldte „handle“. Den 23-årige polske student Tomasz Cvajka hedder således „Tomek“. Han møder i god tid før konkurrencen og starter med en times meditation for at blive mental klar. Derpå laver han en række strækøvelser og endelig nogle hop på stedet for at varme musklerne op. Så er han klar. Da dommerne kalder hans navn, træder han ud på podiet. Han gør V-tegn mod publikum, der klapper begejstret.

Finale-stemning

Dette er finalen. Kun få deltagere er tilbage efter de indledende online runder. Dommerne læser opgaverne højt. „Tomek“ er koncentreret, men også en anelse nervøs. Førstepremien er 20.000 dollar – penge, der rækker langt i dagens Polen. Efter at det første spørgsmål er offentliggjort, går „Tomek“ og de andre finalister i gang. Deres øjne flakker henover computerskærmen og fingrene løber over tastaturet.

- Jeg arbejdede med det problem i mere end en time, før jeg fandt ud af det, hvisker en af dem, der har været med til at skrive konkurrence-opgaverne.

„Tomek“ løser programmerings-problemet på 10 minutter og går videre til den næste udfordring i kunsten at programmere. Efter et stykke tid, viser det sig, at kun fire i finalen har løst den første opgave korrekt. „Det er – foruden „Tomek“ - „bstanescu“, „TJQ“ og „Yarin“. Men alle har stadig en mulighed for vinde. Kun to – „Tomak“ og „Yarin“ – har imidlertid det andet spørgsmål rigtigt. Publikum venter spændt i tavshed. Den tredje programmerings-opgave... Kun „Tomak“ får den løst inden for tidsgrænsen. Han vinder.

OL i programmering.

„Tomak“ er en blandt de tusinde af unge, håbefulde programmører, der jævnlig deltagere i „OL i programmering“, som konkurrencerne bliver kaldt. Konkurrencerne bliver afholdt af firmaer som TopCoder, der har hovedkontor på den amerikanske østkyst, og de er blevet en mere og mere udbredt måde for diverse hightech firmaer i USA til at finde programmør-talent på. Talent, som de eventuelt senere kan ansætte. Den seneste store programmør-konkurrence – kaldet Code Jam - blev afholdt i efteråret 2004 og var sponsoreret af søgetjenesten Google i Silicon Valley. En ny – sponsoreret af Microsoft – finder sted i marts. Flere tusinde deltagere startede i de indledende heats, der bliver afholdt online. TopCoder garanterer, at man har udviklet et system, der stort set umuliggør snyderi.

- Det er et meget lukket miljø. Og hvis nogen prøver at snyde får det vidtrækkende konsekvenser – ikke bare i konkurrence-øjemed, men også socialt og arbejdsmæssigt. De formastelige vil

meget let risikere at blive blacklistet i en lang række sammenhænge, siger Jim McKeown, der er pressechef hos TopCoder.

Efter de indledende heats i cyberspace blev feltet af konkurrerende programmører barberet ned til et halv hundrede. Disse blev alle inviteret til Californien betalt af Google og TopCoder for at deltage i finalen, der blev afholdt „on-site“ i en større sportshal. De 50 deltagere ankom bevæbnet med konkurrenceånd og programmør-vilje. Enkelte medbragte desuden deres eget keyboard – en vanesag. Langs afskærmede borde var opstillede rækker af computere fra Dell. Så var det blot at gå i gang med programmerings-opgaverne. På pladserne. Klar, parat, start...

Dansk deltagelse

Ved den såkaldte Google Code Jam sidste efterår deltog den danske programmør Bjarke Dahl Ebert, der siden 1998 har arbejdet for firmaet Cryptomathic A/S i Aarhus. Det lykkedes således for Bjarke

Tag med PROSA til CeBIT 2005 messen i Hannover lørdag 12. marts.

Med 6.200 udstillere og et messeareal på 320.000 m² (32 hektar) er CeBIT simpelthen i særklasse blandt verdens messer omkring it og telekommunikation. CeBIT-messen angiver selv at være verdens førende begivenhed i år 2005 omkring it, telekommunikation, software og services.

Messen er meget stor og uoverskuelig - og du vil ikke kunne nå mere end en brøkdel af den på en dag. Men du vil kunne mærke vingesuset fra den store verden - og se fremtidens teknologier præsenteret.

Se mere: www.cebit.de

Bustur: Der bliver opsamling fra København, Odense, Århus og Fredericia. Afgang bliver omkring midnat fredag den 11. marts. Efter et morgenmåltid ankommer vi, når messe starter kl. 9.

Turen går hjem igen fra messen kl. 17, hvor der vil være sandwich. Hjemkomst omkring midnat.

Det bliver en stropetur, men også en sjov oplevelse sammen med andre it-folk. Du får mulighed for selv at vælge, hvad du vil se

Pris på bustur: 250 kr. Prisen er inklusiv, at vi stopper nær Hannover for at spise morgenmad sammen, og at der vil blive serveret sandwich til aftensmad på hjemvejen i bussen.

Entre til messen for en enkelt dag koster 32

euro (ca. 245 kr.) og er ikke inkluderet i prisen ovenfor.

Der er en særlig rabat til studerende, som kan fremvise studiekort - prisen er så 17 euro (ca. 130 kr.).

Tilmelding og nærmere oplysninger: www.prosa.dk/cebit og efterfølgende indbetaling af 250 kr.

Der er et begrænset antal pladser, som tildeles efter først-til-mølle-princippet. Tilmeldingen er først gældende, når vi har registreret din indbetaling.

PROSA er demokratisk. Der er kort afstand fra top til bund, og de vedtægtsbestemte korte valgperioder forhindrer pamperudvikling

Dahl Ebert at komme igennem de indledende runder og frem til finalen.

- Jeg røg desværre ud af Code Jam 2003 i sidste online-runde, og gik således glip af finalen i Californien. Men jeg blev bidt af konkurrenceformen, og deltog efterfølgende i flere online „Single Round Matches” afholdt af TopCoder. Disse er gået rimeligt godt for mig. Her i oktober lykkedes det mig at komme til on-site finalen i Google Code Jam 2004 hos Google i Mountain View, fortæller Bjarke Dahl Ebert til PROSAbladet.

- Jeg deltager hovedsageligt for konkurrencens skyld - jeg ser det som en slags sport. Desuden er det en god faglig træning i rå algoritme-implementation. Og når der er præmier, og eventuel gratis rejse til Californien, er det jo bare en god bonus, forsætter Bjarke Dahl Ebert, der er uddannet i blandt andet datalogi ved Aarhus Universitet.

Google havde stillet en samlet præmiesum på 50.000 dollar (ca. 300.000 kr.) til rådighed for finalisterne. De 10.000 dollar gik til vinderen, som ved Code Jam 2004 blev den 30årige Sergio Sancho – en programmør fra Argentina. Sergio Sancho har et udmærket programmerings-job i sit hjemland, men vil alligevel overveje at skifte job for at komme til at arbejde for Google. Hvis han altså får tilbuddet.

En sjov måde

Selvom Google var sponsor af Code Jam 2004, er selskabet nemlig ikke på nogen måde forpligtet til at ansatte vinderne. Søgjetjeneren ser hele ideen med programmerings-konkurrencer som en måde at pleje og fremdrive nye talenter i programmør-verden. Og da Google næsten altid har mindst 100 ledige stillinger til programmører af høj klasse, er det ikke nogen umulighed, at deltagere med et godt resultat kan komme til at arbejde for søgjetjeneren – eller et andet hightech firma som eksempelvis Yahoo, IBM eller Microsoft, som har sponsoreret lignende konkurrencer.

- Når man kan samle 50 af de bedste programmører i verden, så er der naturligvis en chance for, at vi kommer til at ansætte nogle af dem hos Google, siger Alan Eustace, der er vicepræsident for søgjetjenerens researchafdeling.

Google kan altid annoncere eller søge via TopCoder efter programmører med specielle kvalifikationer.

- Og vi har tidligere ansat programmører fra vores Code Jam-arrangementer, fortsætter Alan Eustace og henviser

til den første, mindre Code Jam-session, hvor vinderen blev ansat hos Googles afdeling i New York. I 2003 opnåede en programmør med blot en 14. plads at få en praktik-ordning med Google over sommeren.

- Men jeg vil gerne understrege, at for os er det vigtigste element ikke at finde potentielle job-kandidater. Vi forsøger at komme i kontakt med et miljø af programmører og andre problemløserne, samt at aktivere dette miljø, slutter Alan Eustace.

- Vi er altid på udgik efter nye, sjove måder at finde talentfulde programmører på, som er gode til at løse problemer. Og Code Jams er en god måde at finde, belønne og eventuelt rekruttere intelligente mennesker på, tilføjer Googles pressemedarbejder Debbie Frost til PROSAbladet.

Nyt talent

De fleste af TopCoders medlemmer er fra USA. Der er kun 10 fra Danmark. Men mange af de nye lande fra det gamle Østeuropa og også Asien er stærkt repræsenteret ved „OL i programmering”. Både Polen og Kina er således mellem de fem bedste lande i TopCoders Top-ratings. „Tomek”, som vi mødte indledningsvis, er således nummer et i TopCoders specielle ranking-system og har tjent mere end 75.000 dollar i præmiesum indtil videre. Han har desuden fået tilbudt en praktik-ordning på Microsofts kontor i Beijing. Alle pengepræmierne bliver sat ind på en speciel bank-konto i New York og skal bruges til videreuddannelse.

TopCoder har mere end 47.000 medlemmer, hvoraf flere og flere kommer fra

Kina. Jin Guanzhuo, hvis „handle” er „standlove”, vandt eksempelvis 20.000 dollar i the Algorithm Design and Development-konkurrence sidste år. Zheng Shao på 24 år deltog i samme konkurrence, vandt ikke noget, men fik lovning på en etårig praktikplads hos Microsoft, når han er færdig med sin uddannelse fra Tsinghua Universitetet.

Af TopCoders 47.000 medlemmer deltager godt 1500 i de ugentlige online-konkurrencer, der skal løses indenfor en bestemt tidsramme. Dette er en ordning, der ikke er gunstig for udlændige, som ofte må sidde oppe om natten og løse programmerings-opgaver på grund af tidsforskellen.

- Det er bemærkelsesværdigt, hvor godt de alligevel klarer sig, siger en amerikansk konkurrence-deltager.

En god træning

Næsten alle som PROSAbladet har været i kontakt med i forbindelse med TopCoders programmerings-konkurrencer understreger det sjove og sportslige ved det nye fænomen. De fleste giver udtryk for, at de først og fremmest deltager for sportens skyld, samt eventuelt også for muligheden for at vinde en af de store pengepræmier. 20.000 dollar er jo også en slags penge. En af dem, der har vundet store pengepræmier fra deltagelse i TopCoders konkurrencer er Derek „SnapDragon” Kisman. Han har indtil videre vundet mere end 35.000 dollar. „SnapDragon” er en af de få, som har fået indtil flere job-tilbud i kraft af sin fornemme placering og ratings hos TopCoder. Han ligger i øjeblikket nummer tre på TopCoders top-10 liste over

de bedste programmører. „SnapDragon” arbejder i Java – det ligger bedst til ham, synes han. „SnapDragon” deltager i de ugentlige konkurrencer som TopCoder lancerer online. Det gør han dels fordi, det holder ham i form professionelt og dels for at holde sit høje ratings-tal.

- Det er sjovt og en god træning i basis programmering. Man behøver ikke at tænke på interface og den slags - det er rene, basale programmeringsopgaver, der skal løses, siger „SnapDragon” til PROSAbladet.

Selve de potentielle jobmuligheder synes mest at blive betragtet som et ekstra gode – noget, der eventuel kan falde ned som en appelsin i turbanen – snarere end at være den drivende kraft.

- Jeg gør det mest fordi, jeg synes det er sjovt og for konkurrencens skyld. Jeg har egentlig arbejde nok, siger således Steve Newman til PROSAbladet. Han bruger i konkurrencerne C# til at løse opgaverne med.

- Det er det, som jeg bruger i mit professionelle liv. Jeg arbejder med databaser, siger Steve Newman, der bor i Silicon Valley.

Andre egenskaber

Steve Newman går i miljøet under hans „handle” – „snewman”. Han er en smule usædvanlig i forhold til dem, der normalt deltager i TopCoders konkurrencer. „Snewman” er ældre end den typiske deltager. Desuden har han ikke alene været ansat i en række firmaer, men har også selv prøvet at ansætte programmører.

- Der er programmører, som jeg har konkurreret mod, som jeg ville ansætte på et splitsekund, så gode er de. Naturligvis skal der også et jobinterview til - der er selvfølgelig andre egenskaber end at være god til at skrive koder, som tæller. Men det sværeste under et jobinterview er at vide om vedkommende er en god programmør – og det er man, hvis man klarer sig godt i TopCoders konkurrencer. Derfor kan man bruge resten af tiden på at finde ud af om vedkommende også er et venligt menneske osv., siger „snewman”, som indtil videre har vundet mellem 2.-3.000 dollar. Danske Bjarke Dahl Ebert er enig.

- Konkurrencerne viser jo kun noget om, hvorvidt man kan løse en kompleks programmeringsopgave fejlfrit på kort tid - typisk fem kvarter til tre opgaver. I virkeligheden, ude i software-virksomhederne, varer projekter jo ikke timer, men ofte måneder eller år. Desuden er kompleksiteten af de systemer, man udvikler i

et firma jo langt større end de „legetøjseksempler”, man koder på i opgaverne. Jeg vil sige, at en score i TopCoder afspejler de mere „håndværksmæssige” talenter. Der er jo masser af ting, der ikke måles: design, kommunikationsevner, og de mere bløde ting som at forstå kundens behov. Man skal derfor selvfølgelig kun se TopCoder-præstationer som ét aspekt ved en jobsøger. Man kan vel sige, at det ikke er tilstrækkeligt at klare sig godt i TopCoder, men det hjælper.

TopCoder: Online arbejdsformidling for programmører

Firmaet TopCoder blev dannet for fire år siden af Jack Hughes. Han overtog sidst i 1980'erne sin fars firma, der fremstillede software, som blev anvendt i store amerikanske kædeforretninger som boghandler-kæden Barnes & Noble, Best Buy og senere nævn-din-egen-pris online-rejseselskabet Priceline.com.

Hughes fandt hurtigt ud af, at det sværeste ved at drive et softwarefirma var at finde ordentlige programmører. Derfor solgte han „den fædrene software koncern” for 920 mio. dollar til internet-fænomenet GMGI – det var under det legendariske Internet-boom. I stedet startede Hughes TopCoder for fire år siden. Ideen var at skabe et forum, hvor dygtige programmører kunne møde hightech firmaer, der var på jagt efter arbejdskraft. En online arbejdsformidling for programmører, men hvor deltagerne igennem stadige konkurrencer blev tildelt bestemte „ratings”, der – i teorien – burde afspejle deres evner og talent som programmører.

I dag betaler store firmaer som Microsoft, Intel, Yahoo og Google sponsorer for de turneringer i programmering, som TopCoder med jævne mellemrum afholder. Desuden afholder man åbne online-konkurrencer for medlemmerne hver uge, så alle kan holde sig i „kodeform”. Andre hightech firmaer betaler op til 10.000 dollar for at annoncere efter arbejdskraft gennem en periode på tre måneder hos TopCoder.

Det kan synes som en høj pris, men hvis hightech selskaber skal have en „recruiter” til at gøre det samme arbejde, koster det typisk mellem 15 og 20 pct. af den årsløn, som den placerede programmør opnår det første år.

Se www.topcoder.com

Hvad sker der, når globaliseringen bliver lokal?

Åben faglig konference om konsekvenserne af globaliseringen af økonomien

Lørdag den 26. februar kl 10.00 til 17.00
i HK-Huset på Artillerivej 30, 2300
København S

Program:

Historier fra virkeligheden

Tillidsrepræsentanter fra SAS, Colo Plast, BL Prepress og CSC fortæller.

To politiske bud på en strategi

Leif Müller fra anti-globaliseringsbevægelsen Attac og Helle Thorning-Schmidt, tidligere medlem af Europa-parlamentet og folketingskandidat for Socialdemokraterne.

Frokost

Dialogforum

Debat-teater, hvor vi via skuespillerne diskuterer de menneskelige konsekvenser og dilemmaer, der opstår, når virksomhederne beslutter at flytte produktionen til lande med ringere løn- og arbejdsforhold.

To faglige bud på en strategi

Peter Ussing, formand for PROSA og Simon Tøgersen, formand for HK/medie & kommunikation.

Tilmelding med oplysning om navn, adresse, arbejdsplads, faglig organisation og eventuelle tillidshverv på 01dol@hk.dk eller 33 30 23 47.

Deltagere fra andre organisationer end HK eller PROSA betaler et gebyr på 50 kr som indsættes på giro 873-9811.

Arrangører: IT, MEDIE & KOMMUNIKATION, København og PROSA

Japan: et overflødhorn af mobile tjenester

I et land uden husnumre viser mobilen dig sikkert hen til den nærmeste karaokebar. I Japan er en mobil en forlængelse af japanerens personlighed og udviklingen sætter konstant nye standarder. PROSAbladet fortæller om den hæsblesende udvikling, der overgår de flestes fantasi.

AF PETER GOTSCHALK, TOKYO

„Klik“ (med en kameratelefon, naturligvis): Tokyo, september måned 2004. I det neonoplyste paradys / helvede af elektronikforretninger, som udgør den sagnomspundne Electric Town i bydelen Akihabara, står sælgerne klar til at hive kunderne ind i deres respektive elektronikforretninger. Foran de fleste er det mobiltelefonerne, som er lokkemad. De står på rad og række i alle regnbuens farver og faldbydes som bolcher og bananer.

„Klik“: I Chuo Sobu Line – et lokalt tog, som kører mellem Nagano, Shinjuku og Akihabara. Her sidder en forretningsmand i et dyrt jakkesæt. Hans rynkede pande og fæstnede blik tyder på stor koncentration, men ved nærmere eftersyn er det ikke en vigtig e-mail eller børskurserne, som tager hans opmærksomhed. Det er et spil Tetris som i farve og tone næsten svarer til det, man kan se på en PlayStation.

Mobil er del af personligheden

Japanerne kalder mobiltelefonen for „Ke-Tai“. Ordet kan tilnærmelsesvist oversættes til „min mobil“, og for de fleste er mobilen vitterligt en forlængelse af personligheden – et slags tredje øje, om man vil. Har man ikke forstået dette princip, kan man ikke forstå det japanske mobilmarked. Selvom Japan er verdens anden største økonomi og huser en tæt sammenpresset befolkning på cirka 127 millioner mennesker, så har Solens Rige blot tre mobiloperatører, som til sammen betjener 83,47 millioner kunder. Det svarer til en markedspenetration

på 65,72 procent. Selvom denne mætningsgrad er lavere end i for eksempel de skandinaviske lande, så oversteg antallet af mobilbrugere i Japan allerede i marts 2000 antallet af fastnetabonnenter. Med i alt 46,75 millioner kunder er NTT DoCoMo selskabet, som stod bag introduktionen af det sagnomspundne I-mode, langt det største på det japanske marked. Hvad angår 3G er DoCoMo dog faldet bag om dansen. Firmaet har således knap 5,9 millioner kunder på sit WCDMA-netværk, mens konkurrenten og Japans næststørste teleselskab, KDDI, der sidder på omkring 25 procent af det samlede marked, har hele 15,5 millioner kunder på deres CDMA2000-baserede 3G-netværk. Dermed udgør 3G mere end 75 procent af KDDIs samlede forretning. Japans mindste operatør, det tidligere J-Phone, som nu ejes af Vodafone og bærer samme navn, har samlet 15 millioner kunder hvoraf blot cirka 237.000 er på firmaets WCDMA-baserede 3G-netværk. Det giver Vodafone en markedsandel på cirka 18 procent af det samlede marked, mens firmaet på 3G-fronten er håbløst bagud.

Japanere vilde med mobilt internet

Årsagen til den japanske forkærlighed for mobilt internet er efterhånden velkendt. Udbredelsen af pc'er i japanske hjem er langt fra så stor som i USA og Europa, og derfor er det via mobiltelefonen, at langt de fleste japanere i første omgang har stiftet bekendtskab med internettet.

Dertil kommer, at det i Japan er sin sag at købe en bil. Det er nemlig ikke tilladt at eje en bil uden at råde over en fast parkeringsplads. Især Tokyo, men også de fleste andre japanske byer, er så overbefolket, at personbiler kun er for de velhavende. De fleste kører derfor med toget frem og tilbage mellem arbejde og hjem. Og dette fænomen har haft en afgørende betydning for japanernes forbrugsvaner, hvad angår mobile tjenester. Dette billede bekræftes af de tørre tal, som med al tydelighed viser, at Europa er langt bagud hvad angår brugen af mobile internet-tjenester: I alt 71,9 millioner brugere anvender aktivt en af de tre tilgængelige internettjenester i Japan – I-mode (NTT DoCoMo), Ezweb (KDDI) eller Vodafone Live – hvilket svarer til 86 procent af alle mobilbrugere og 56 procent af den samlede befolkning. Med 42 millioner brugere er I-mode langt den største af tjenesterne med en samlet andel af markedet på 58,7 procent, mens Vodafone og KDDI med henholdsvis 18 procent af markedet med Vodafone Live og 23,3 procent af markedet med Ezweb tegner sig for de sidste 29,8 millioner brugere.

Indædt innovationskamp

Hver operatørs internetunivers fungerer som en såkaldt walled garden. Det vil sige, at en bruger, som er tilmeldt i-mode, ikke kan få adgang til tjenester på henholdsvis Ezweb eller Vodafone Live. Eksempelvis i-mode havde tilbage i 2002 i omegnen af 4.000 officielle tjenester, som udgjorde 43 procent af den samlede trafik på i-mode. Derudover findes der over 70.000 uofficielle sites, som i alt tegnede sig for yderligere 44 procent af trafikken. Med andre ord er en meget stor del af trafikken koncentreret om den officielle del af internetuniverset, hvilket indebærer, at alle operatørerne kæmper en indædt kamp om innovation, hvad angår nye ideer, funktionalitet og kapring af brugere til deres respektive tjenester. Ikke alle de japanske tjenester ville have en fremtid på det europæiske marked, men eksempelvis den tyske tjenesteudbyder, Jamba, er allerede langt fremme i skoene med at indføre tyske pendanter til de mest succesrige, japanske tjenester. Måske også danske operatører vil lade sig inspirere med tiden. Vi præsenterer en håndfuld af de bedste fra Japan:

Mobilen finder vej

Hvor absurd det end måtte forekomme, er adressen ikke opfundet i Japan. Et bestemt sted placeres efter i hvilken by-

del og dernæst efter i hvilket kvarter og eventuelt i hvilket højhus, det befinder sig. Deciderede husnumre kender man ikke. KDDI har måske derfor haft succes med en GPS-baseret tjeneste, som kan guide vildfarne rundt i byen. Systemet svarer til et navigationssystem i en bil. Bortset fra, at EZ Navi Walk kan hjælpe med at finde lige det, man skal bruge i kvarteret fra sushi-restauranter til de såkaldte „love hotels”, hvor man kan leje værelser enten for en hel dag eller for tre timer ad gangen.

Mobilen navigerer dig rundt

De fleste japanske mobiltelefoner har store, klare farveskærme, og med Navi Walk er det sikkert, at man aldrig farer vild (hvis man altså kan japansk og er i Japan). Kortet er stort og detaljeret, man ser sin position angivet helt nøjagtigt og

kan vælge at blive guidet rundt i bybilledet, hvilket ikke blot sker på skærmen men også via en venlig, japansk kvindestemme, som fortæller, hvor man skal gå hen. EZ Navi Walk kan også en del ting, som et normalt bilnavigationssystem ikke kan - herunder søge på nærliggende forretninger og andre typer af steder af enhver art. Altså kan man bede telefonen om at finde den nærmeste cd-forretning eller karaoke-bar, hvis man lige er steget af toget ved Shinjuku station, og man vil så blive guidet derhen så let som ingenting.

Betal med mobiltelefonen

„Edy” er navnet på en ny tjeneste fra NTT DoCoMo, som gør mobiltelefonen til et betalingskort. I bogstaveligste forstand. „Edy” er baseret på FeliCa, en trådløs teknologi fra Sony, der muliggør

betaling direkte fra bankkontoen eller en særlig „småpenge“-konto blot ved, at kortets ejer hurtigt fører sit kort henover en berøringsfølsom flade. Det er sådant kort, som japanerne nu bygger ind i deres mobiltelefoner, og med „Edy“ har NTT DoCoMo allerede sikret sig, at firmaets kunder i fremtiden kommer til at kunne bruge deres mobiltelefon til at betale for en række af den slags ydelser, som japanerne bruger hver eneste dag. Der er indtil videre truffet aftaler med am/pm (en 7-eleven-lignende døgnbutikskæde), Coca Cola (som i Japan ejer de fleste sodavandsmaskiner), JR East (hvilket betyder, at de ekstremt ofte togrejsende japanere fremover vil kunne passere ind på metrostationen blot ved at føre deres mobiltelefon ind over billetmaskinen) samt en lang række andre firmaer. Edy og tilsvarende tjenester ser ud til at blive succeser, fordi konceptet er at inkorporere allerede eksisterende betalingskoncepter og -tjenester i mobiltelefonen.

Det mest populære: Chaku-Uta

Chaku-Uta. Måske lyder ordet som en kampsport eller noget fra spisekøkkenet på en etnisk restaurant, men i virkeligheden er der tale om den mest populære mobiltjeneste i Japan i nyere tid. I Europa er vi nået til 16-bit polyfoniske ringetoner, men i Japan kan mobilkunderne via Chaku-Uta og lignende tjenester hente mp3-musikkлип og bruge dem som ringetoner på mobiltelefonen. EZ Chaku-Uta, som tjenesten hedder helt officielt, er beregnet til 3G-telefoner, og siden tjenesten blev lanceret af KDDI sidste år er der blevet downloadet 100 millioner musikkлип. Andre operatører på markedet har lanceret deres egne, konkurrerende tjenester og forsøger også at udvide konceptet. Således har NTT DoCoMo netop præsenteret deres nyeste påhit - Chaku-Motion, en tjeneste som virker efter samme princip som Chaku-Uta bortset fra, at det er videoklip, man downloader. Som modtræk har KDDI lanceret Chaku-Uta Full, som tilbyder komplette sange i true tone format i stedet for de hidtidige, korte klip.

The game to end all games

I Japan er mobiltelefonerne blot få år bagud i forhold til spilkonsoller og pc'er, hvad angår spil, og selv avancerede titler som Final Fantasy finder vej til mobilen. Forretningsmanden i toget spiller Tetris, men den unge fyr ved siden af ham er ved at træne sin figur i Final Fantasy – en populær rollespilsserie, som har solgt i

mere end 40 millioner eksemplarer verden over. Helten kan gøres stærkere ved små træningsmissioner på mobilen, der i udstrækning og omfang passer godt til en tur med toget, og derefter kan den unge fyr overføre sit spil til konsollen derhjemme og nyde godt af sine mobile anstrengelser. NTT DoCoMo garanterer 500K til applikationer i deres nye generation af telefoner, hvilket skulle give mulighed for endnu større spil og endnu mere integration.

Nye tjenester

Japan ville ikke være Japan, hvis ikke landet var i konstant udvikling. Dybest set er det umuligt at give et øjebliksbillede af tilstanden i dette hektiske land, for i selv samme sekund som ordene har fundet vej til papirer, er teknologien allerede strøget

forbi. Den seneste tendens er at kombinere mobiltelefoni med jordbaseret, digitalt tv. I den lille målestok har KDDI eksempelvis slået sig sammen med et af Japans største mediefirmaer, Japan Broadcasting Group (NHK). De to firmaer har lanceret planer for en mobiltelefon, som kan modtage tv-signaler udsendt netop via jordbaseret digitalt tv. Telefonen har batterilevetid nok til, at brugeren kan se fjernsyn i cirka to timer, og telefonen kommer til at veje 140 gram. KDDI og NHK regner med, at den mobile tv-tjeneste kommer på markedet i 2005. Et andet og mere omfattende tiltag har KDDI også interesser i – usædvanligt nok sammen med konkurrenten NTT DoCoMo!

Bilen bliver til en mobil

ITS er en forkortelse for Intelligent

Transport Systems, og dette er også et begreb, japanerne – og måske vi andre – snart skal vænne sig til. Konceptet for ITS er dybest set ret simpelt: bilen udstyres med billedterminaler, som får adgang til særligt indhold på internettet samt tv-signaler og et navigationssystem. Potentialet er adgang til kommunikation med omverden, selvom bilen er i kørsel, samt adgang til en lang række intelligente tjenester til underholdning samt øgning af sikkerheden. Ideen er, at bilen skal kunne modtage signaler via WLAN, 3G og 2G mobilsignaler samt DSRC (Dedicated Short Range Radio), mens den er i bevægelse. Og det vel at mærke uden, at signalet afbrydes på noget tidspunkt, hvis kilden til signalet skifter fra eksempelvis WLAN til 3G, mens bilen bevæger sig. Denne form for roaming mellem forskellige netværkstyper har hidtil ikke kunnet lade sig gøre, eftersom at

handover mellem forskellige signaltyper altid har medført afbrydelser som følge af interferens. Teknisk kan man ikke gøre noget ved signalkildernes forskellige frekvenser, men japanerne har udviklet en teknologi, som betyder, at modtagelse af flere samtidige frekvenser ikke er et problem. Antennen registrerer alle tilgængelige signaler og kan mærke om et signal styrkes eller svækkes. Når et givent signal når en forprogrammeret grænse, vil antennen ændre mønster og dermed signal. ITS trækker også på andre teknologier som GPS og DTB (jordbaseret digitalt tv). Alle teknologier integreres i et og samme system, hvilket skaber nogle hidtil usete muligheder for bilens fører samt passagererne.

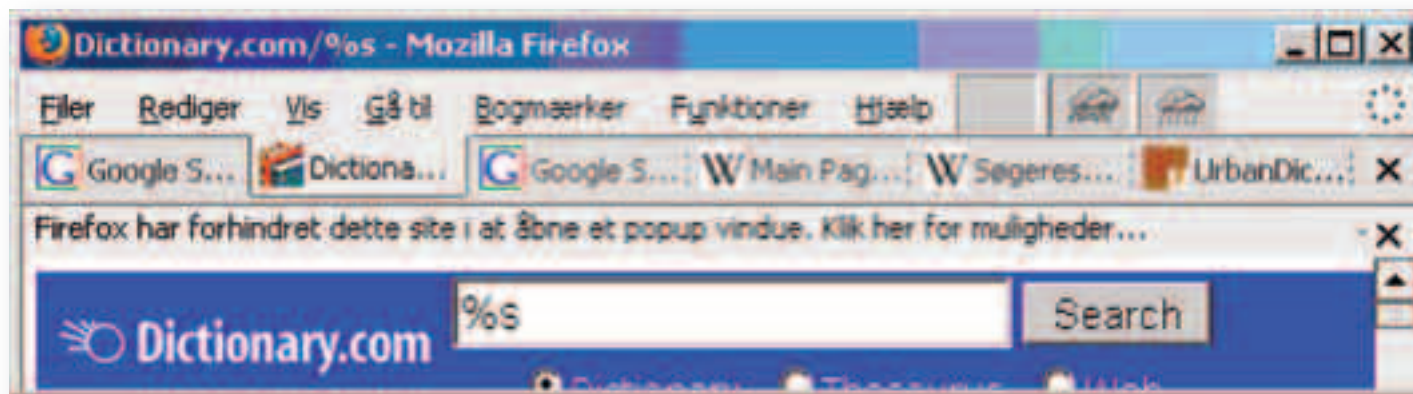
Det nye guld

Dette inkluderer muligheden for at kombinere DBT med internettjenester, således at en passager, hvis vedkommende for eksempel ser en tv-udsendelse på bagsædet om mad, kan søge på, hvor i nærheden, der kan findes restauranter, som har lige præcis denne type mad på menuen. Samtidig forestiller mobilfirmaerne sig, at ITS bliver en helt ny og guldrandet platform, hvortil de kan levere indhold og underholdning som spil, musik, videoklip, chat og andre former for tjenester, som i øjeblikket er kendt fra mobiltelefonerne i Japan. Firmaerne bag regner med, at de første kommercielle ITS-terminaler vil være på markedet i Japan i løbet af 2005.

FIREFOX

- et rigtig godt alternativ

Firefox er en browser, der respekterer dig som intelligent pc-bruger og hjælper dig på vej i din informationssøgning. PROSAblandet giver dig en introduktion.

Figur 1: Faneblade øger overskueligheden betragteligt

AF PETRA HUSUM, FREELANCE

Som bekendt har Microsoft vundet browser-krigen. Omkring 95% af alle browsere i verden er Internet Explorer (IE). Det mærker man jo også tydeligt på udviklingen af nye tiltag i IE - dvs. manglen på samme. Det eneste der kommer fra Microsoft i forhold til IE er lejlighedsvis sikkerhedsopdateringer. Som her i sommer, da russiske hackere inficerede tusindvis af webservere med softwaren download.ject, og US-CERT tog det usædvanlige skridt at tilråde folk at udskifte IE med andre browsere. Næsten samtidig frigav Mozilla seneste version af browseren Firefox version 1.0 - en milepæl i Firefoxs historie.

Den vil du aldrig udskifte

Og Firefox er et rigtig godt alternativ, som du efter kort tids brug aldrig vil udskifte igen. Det, du får, er først og fremmest en hurtig browser med et rent og enkelt interface, og med den kan du begå dig langt hen ad vejen på hele internettet. Hvis du har mere specialiserede behov kan du muntre dig med at gå på opdagelse i Firefoxs bibliotek af plug-ins (udvidelsesmoduler), som indeholder omkring 150 små programmer, der kan udvide brugen af Firefox. Firefox kan downloades gratis fra www.mozilla.org på 32 sprog og til

3 platforme (Windows, MAC OS X og Linux i686). Installationen er nem, og du kan i forbindelse med installationen eller bagefter (Filer -> Importer) overføre de indstillinger, du har i Internet Explorer. Så du behøver ikke at starte forfra med foretrukne, cookies, gemte adgangskoder osv.

Få større overblik med faneblade

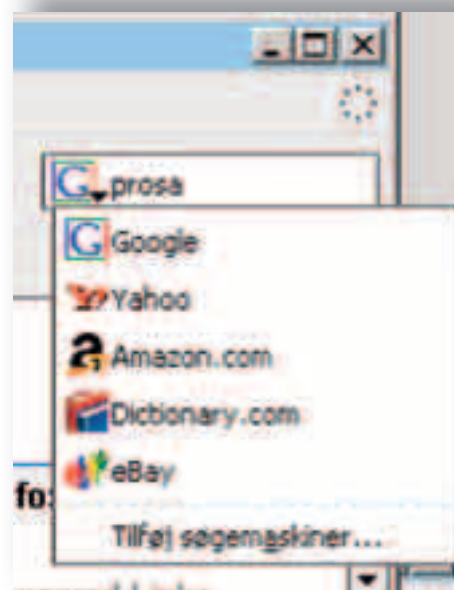
Hvem kender ikke situationen med et hav af åbne browservinduer, når man scanner nettet eller er i gang med en søgning. Firefoxs standard-installation giver mulighed for at arrangere websider i faneblade i stedet for en hel masse åbne browservinduer, hvilket giver et meget bedre overblik. Du kan åbne enkeltvis som faneblad efterhånden, som du browser. Eller du kan indlæse dine foretrukne eller dele af dine foretrukne med et enkelt klik. Bare højreklik på en mappe i Foretrukne, vælg 'Åbn i faneblade' og straks har du alle siderne i denne mappe åbnet på overskuelig vis. Se figur 1.

Integrerede og udvidede søgefaciliteter

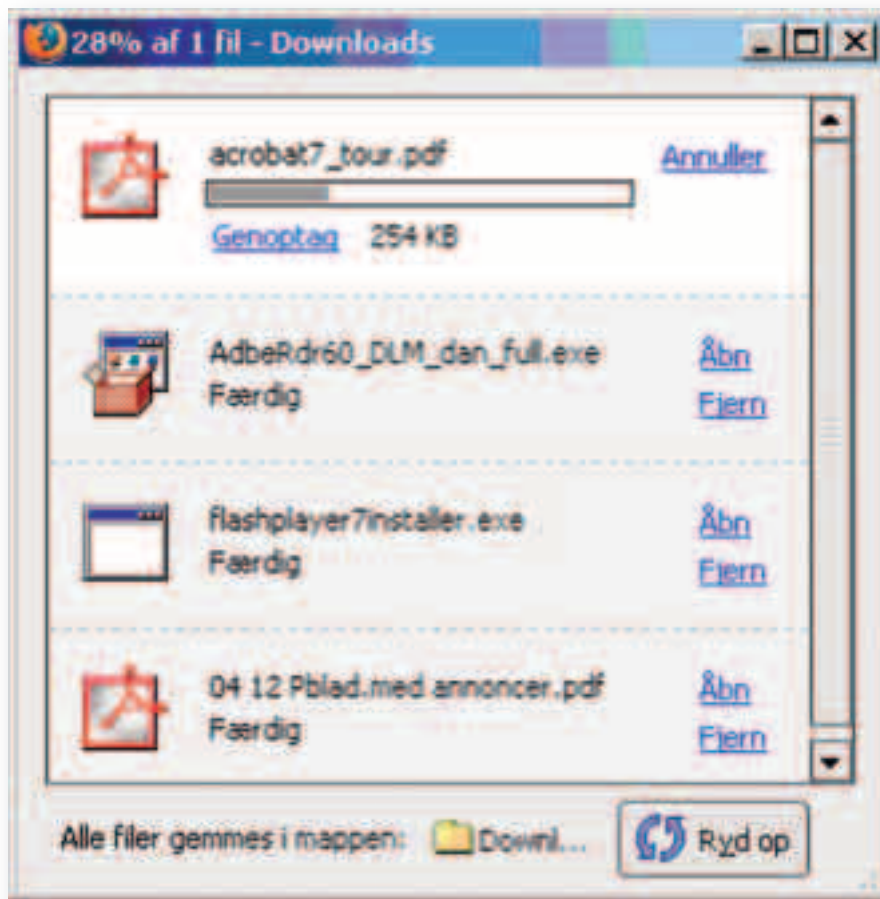
Søgning på internettet er meget mere integreret og fleksibelt i Firefox end i

Internet Explorer. Funktionen minder om den du får, hvis du har installeret Googles Searchbar. Der er tre metoder til søgning på internettet:

1. I standardnavigationslinjen er der søgefelt med adgang til direkte søgning i de mest almindelige søgemaskiner, og med mulighed for selv at tilføje søgemaskiner. Se fig. 2.

Figur 2: Søgning er en meget integreret del af Firefox

Figur 3: Med DownloadManager kan du holde styr på dine downloads

2. Du kan til enhver tid markere et ord, højreklikke og vælge „Websøgning efter „det pågældende ord”. En søgning efter „det pågældende ord” vil gå i gang, men du bliver og kan læse videre på den aktuelle side. Søgningen foregår nemlig i baggrunden (i en ny fane) med den fortrukne søgemaskine (med Google som standard).

3. Med CTRL+F kan du aktivere en opslagsbar i nederste venstre hjørne, som du kan bruge til søgning på den aktuelle side. De bogstaver du taster, bliver efterhånden, som du taster fremhævet med grøn baggrund på den aktuelle side. Du kan herefter hoppe frem til næste forekomst af bogstavs sammensætningen (eller F3), du kan hoppe tilbage til forrige eller du kan fremhæve alle forekomster.

Kontrolleret download af filer

Med den indbyggede Download Manager er det nemt at håndtere og holde styr på tidligere og fremtidige downloadede filer. Du definerer en mappe, hvor de downloadede filer skal ligge. Download Manageren aktiveres ved påbegyndt download eller ved at vælge Funktioner -> Downloads, og i et separat vindue vi-

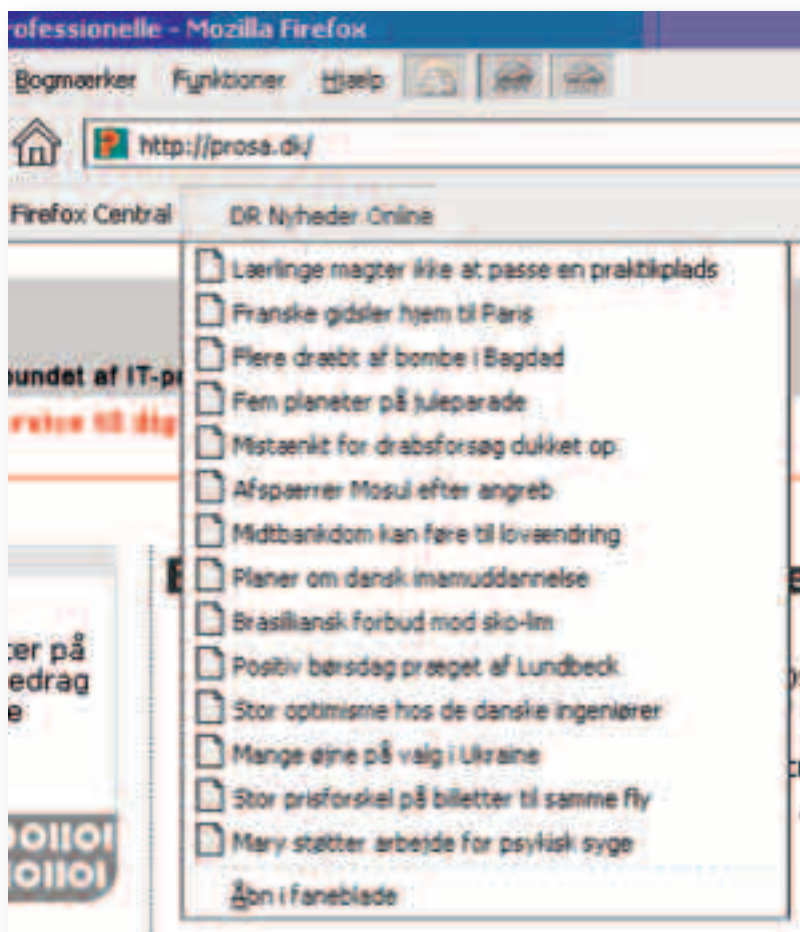
ses listen over tidligere og igangværende downloads med mulighed for fjerne eller åbne en downloadet fil subsidiært holde pause fra eller genoptage downloadprocessen på en valgt fil. Se fig 3.

Firefox - med look and feel, der passer til dig

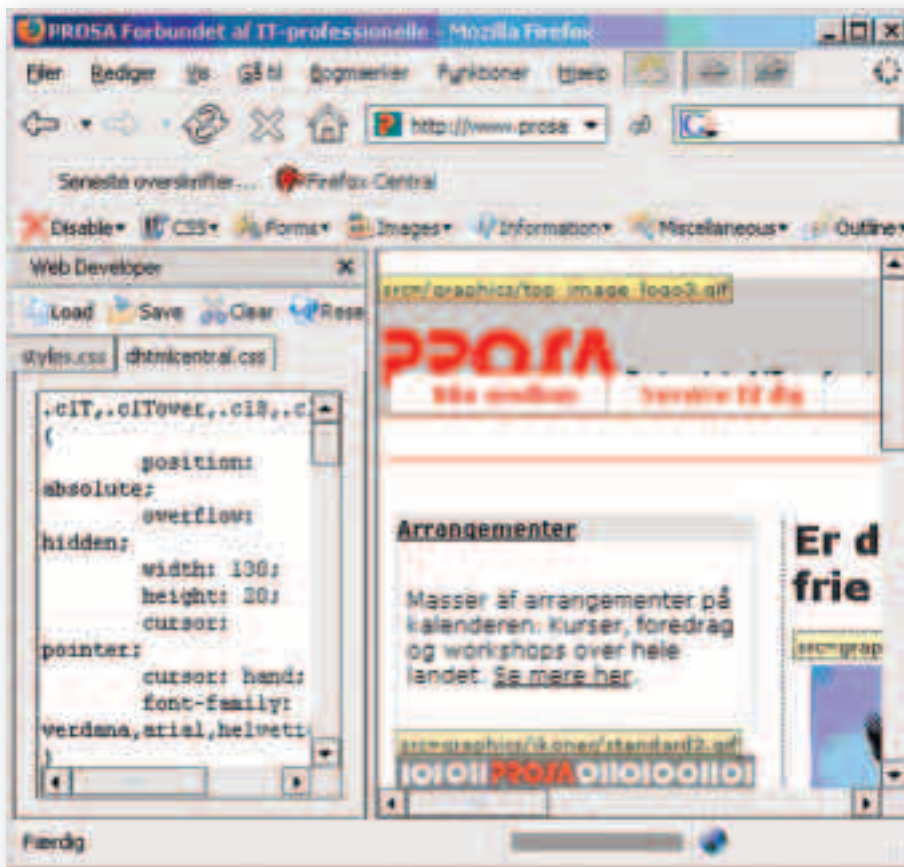
Med Firefoxs temaer kan du ændre på det grafiske udtryk efter din egen smag. Det sker via Funktioner -> Temaer, og er ligesom alt andet meget nemt at installere og håndtere. Du skulle nok kunne finde et skin, der passer til din smag, da du kan downloade 63 forskellige temaer. De temaer, du har downloadet, kan du herefter nemt skifte imellem. Eksemplerne i denne artikel er sat med skindet Whitehart.

Lad nyhederne komme til dig

En af de bedste nye funktioner i Firefox er de såkaldte „live-bogmærker”. Ved besøg på hjemmesider, der tilbyder RSS feeds, ser du et lille ikon i nederste højre hjørne af browservinduet. Når du aktiverer det, får du mulighed for at tilføje pågældende sides RSS-feeds som bogmærke i Foretrukne, og du kan

Figur 4: „Live bogmærker” gør nyhedssøgningen meget mere enkel

Figur 5: Med Web Developer får webudvikleren mange hurtige oplysninger

således følge med i nyt publiceret stof på hjemmesiden uden at skulle besøge den. Fig. 4 illustrerer hvordan et „live-bogmærke” fungerer fra dr.dk.

Personalisering af Firefox med udvidelsesmoduler

Hvis du ud over Firefoxs grundfunktioner stadig higer efter en browser, der kan mere, er Firefoxs udvidelsesmoduler svaret. Udvidelsesmoduler er små applikationer, som du via Firefox meget nemt downloader fra Mozillas hjemmeside. Der findes pt. ca. 180 forskellige, og den eneste vej er, at gå på opdagelse blandt dem, og finde de, der passer med ens behov. Udvidelsesmoduler er opdelt

både efter kategori, mest populære, nyeste og bedst anmeldte, og det gør det lidt nemmere at vælge.

Jeg vil omtale to udvidelsesmoduler her, og ellers kun opfordre til at gå på opdagelse.

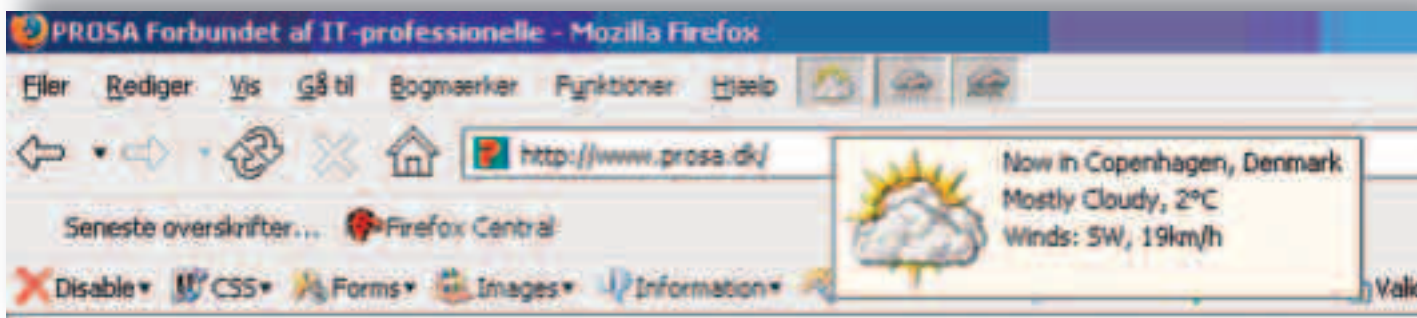
Web Developer er det mest populære udvidelsesmodul, og det kan jeg godt forstå. Den tilføjer en toolbar og menu til Firefox, som giver en webudvikler en masse værktøjer. Du kan f.eks. skjule billeder, optegne omrids af tabelceller eller billeder uden alt-tags, se siden uden css-styles og meget mere. Figur 5 viser prosa.dk med brug af Web Developers muligheder for at vise de benyttede stylesheets samt vise stien til benyttede billeder.

ForecastFox henter internationale vejrudsigter fra weather.com, og viser dem meget diskret i en værktøjslinie eller menubar efter eget valg. Figur 6 viser ForecastFox i aktion med en vejrudsigt for København.

Udvidelsesmoduler er vanedannende, men hvis du tilføjer for mange, risikerer du et rodet browserinterface og at blive distraheret fra det egentlige - at finde information. Heldigvis har Mozilla sørget for en meget nem tilgang til både at tilføje og fjerne udvidelsesmoduler helt fra Firefox. Hvis du er blevet træt af et udvidelsesmodul, åbner du bare Funktioner -> Udvidelsesmoduler, vælger den du vil fjerne, og trykker på „Afinstaller”-knappen. Så du har kun dig selv at takke, hvis din browser bliver overladet.

Sikkerhed!

At folk skifter browser skyldes nok enten mishag ved Microsoft eller utryghed ved sikkerheden i Internet Explorer. Og IEs ActiveX-system, der blev designet for at gøre det nemt at tilføje multimedieindhold, er jo også gang på gang blevet brugt af hackere til at downloade og installere software på besøgendes pc'er - ofte uden deres vidende. Så utrygheden er berettiget. Er Firefox så mere sikker? Mozillas egen folk erkender, at intet software kan gøres sikker med garanti, og at Firefoxs XPInstall-system muligvis kan blive narret til at installere et program, der aflæser tastetryk i stedet for Suns Java-maskine. Men med 95% internetbrugere, der er på IE og 2-3%, der er på Firefox, kan man jo godt regne ud, hvor russiske hackere lægger deres energi. Alt i alt er Firefox en ren, hurtig og fleksibel browser på brugerens præmisser. Så hvis du vil have en browser, der respekterer dig som en intelligent pc-bruger og hjælper dig med at få ting gjort, er Firefox et godt sted at starte.

Figur 6: Udvidelsesmodulet ForecastFox i aktion med en vejrudsigt for København.

Det er et arbejde – at være arbejdsløs

Det kan være noget af et arbejde at være arbejdsløs. Ikke alle regler er lige oplagte, men hvis du ikke kender til dem, kan du miste din ydelse. Det ser vi ske igen og igen. Og det nytter ikke noget, at du ikke anede, du var på kant med reglerne. A-kassen fortæller om de vigtigste her.

AF ANNE HILDEBRANDT,
A-KASSEKONSULENT

Hvis du er ledig og modtager ydelser fra a-kassen, stiller a-kasselovgivningen nogle betingelser for udbetalingen – og de er ikke altid lige indlysende. I forhold til kontakten til AF, er der nogle tilbagevendende situationer, som vores medlemmer mister ydelser på – ikke af ond vilje, men simpelt hen fordi de ikke havde forestillet sig konsekvensen af ikke at stå til rådighed med dags varsel!

Rådighed med dags varsel

For at stå til rådighed med dags varsel, skal du kunne overtage arbejde, møde op til et aktiveringstilbud, en samtale på AF o.lign. dagen efter, at du har modtaget formidling eller indkaldelse. For at kunne det, skal du udover at være tilmeldt AF, opfylde følgende betingelser:

Adresseændring

Husk at oplyse ny adresse til både AF og a-kasse, inden du flytter. Adressen skal naturligvis også oplyses til folkeregistret, men det behøver jo ikke at være inden, du er flyttet. Folkeregistret er nogle gange op til 14 dage om at få registreret din nye adresse. I mellemtiden risikerer du, at du får en indkaldelse for sent, fordi den bliver sendt til din gamle adresse – og igen bærer du selv ansvar og risiko. Hvis du er i aktivering, skal du også oplyse din nye adresse til det sted, du er aktiveret (anden aktør).

Post

Du skal læse din post hver dag. Gør du

ikke det, enten fordi du glemmer det, eller fordi du ikke er på din postadresse, står du ikke til rådighed, så længe det står på. Du bærer selv ansvar og risiko – dvs. hvis du har bedt en anden om at holde øje med din post og give dig besked, og han så ikke gør det – kan du sagtens bebrejde ham det, men det er dine dagpenge, det går ud over. Hvis din post ikke er kommet frem, eller kommer for sent i forhold til det, du var indkaldt til, skal du enten kunne dokumentere for sen modtagelse (gem kuverten!) – eller der skal være forhold, som sandsynliggør uregelmæssigheder i postgangen på det tidspunkt, du havde forventet at modtage brevet. I den situation sender a-kassen et brev til postvæsnet, og beder om bekræftelse på evt. uregelmæssigheder, f.eks. pga. afløser på ruten. Hvis du modtager en indkaldelse for sent, fordi du får omdirigeret din post, kan du ikke få dagpenge eller aktiveringsydelse så længe, det står på. Du kan godt få feriedagpenge, fordi du ikke skal stå til rådighed, så længe du er på ferie og har anmeldt ferien til AF mindst 14 dage før.

Ferie

Du skal selvfølgelig ikke stå til rådighed, mens du er på ferie. Forudsat, at du har givet besked til AF mindst 14 dage før. A-kassen skal have besked senest første feriedag. Hvis du søger om feriedagpenge, kan du først få udbetalt fra den dag, a-kassen har fået besked. Det betyder, at du ikke kan få feriedagpenge, hvis a-kassen først

får besked efter, at ferien er afholdt. Du skal søge om feriedagpenge på en bestemt ansøgningsblanket (AR257 eller AR258), som du selv kan hente på Arbejdsdirektoratets hjemmeside: www.adir.dk. Men a-kassen behøver ikke at have modtaget ansøgningen senest første feriedag, hvis du har givet skriftlig eller mundtlig besked i tide.

Bopæl og ophold i Danmark

Du skal både bo og opholde dig i Danmark for at kunne få dagpenge. Hvis du har fået en aftale om en ansættelsessamtale med en arbejdsgiver i et andet land, kan du få dagpenge i op til fem dage. Men kun hvis du har givet besked til AF og a-kassen, inden du tager af sted. Du må ikke blive væk i mere end fem dage – hvis du gør det, mister du dagpengene for hele den periode, du er i udlandet.

Sygdom

Hvis du bliver syg, skal du give besked til AF første sygedag, og så tidligt som muligt. Du kan melde dig syg på AF's hjemmeside: www.af.dk (selvbetjening). Du skal også give besked til a-kassen første sygedag. A-kassen sender så en blanket til dig, som du skal sende videre til sygedagpengekontoet. Når du er rask igen, skal du raskmelde dig til AF og a-kassen med det samme. Så længe du er syg, skal du ikke stå til rådighed, men du risikerer alligevel at miste dagpenge, hvis du udebliver fra en samtale eller et tilbud

pga. sygdom, hvis du ikke har meldt dig syg til AF, inden tidspunktet for samtalen eller tilbuddets start.

CV

Når du bliver ledig, skal du udarbejde et cv, som skal lægges ind i Job- og cv-banken på AFs hjemmeside: www.jobnet.dk. cv'et skal være lagt ind senest en måned efter, at du er blevet tilmeldt på AF. Herefter skal du mindst hver 12. uge logge dig på cv'et, bl.a. for at besvare evt. henvendelser fra en arbejdsgiver. Hvis du ikke gør det, bliver cv'et erklæret inaktivt – og det betyder normalt, at du ikke får ydelser, indtil du har aktiveret det igen. Selv om du har fået ansættelse med løntilskud, skal du stadig stå til rådighed for arbejde uden løntilskud – og derfor skal du fortsat aktivere dit cv.

Jobsamtale/deltidsarbejde/aktivering

Hvis du på skal til møde på AF eller starte i aktivering og på mødetidspunktet skal til jobsamtale, møde på arbejde eller f.eks. er ansat med løntilskud, opfylder du din rådighedsforpligtelse. Du skal dog alligevel give besked til AF inden mødetidspunktet, så AF kan finde en anden tid til dig.

Arbejde

Hvis du har fået varigt fuldtidsarbejde uden løntilskud, skal du selvfølgelig ikke møde op til hverken samtaler eller aktiveringstilbud. Forudsat at du starter i arbejdet senest samme dag, du skulle være mødt frem. Hvis du ikke gør det, skal du kontakte AF. AF afgør så, om du skal møde frem eller deltage i tilbuddet. Hvis der er meget kort tid til, at du skal starte i arbejde, vil AF sandsynligvis afgøre, at du ikke behøver at møde frem – men hvis du „tænker selv”, og ikke kontakter AF, vil det betyde, at du mister ydelser fra mødedato, og indtil du starter i dit arbejde. Hvis du deltager i et tilbud og får arbejde, har du naturligvis lov til at stoppe i tilbuddet – men også her gælder det, at du mister ydelser, hvis du stopper tidligere, end dagen før du starter på arbejde. Du kan også stoppe i et tilbud, hvis du har fået deltidsarbejde uden løntilskud, det skal bare være varigt – det vil sige af mere end fem ugers varighed.

Konsekvenser

Så længe du ikke opfylder alle betingelser for at stå til rådighed, kan du ikke få dagpenge eller aktiveringsydelse. Hvis du udebliver fra en hvilken som helst

aktivitet på AF, bliver det registreret og AFs it-system, Amanda, sender en kode til a-kassen, om at du er udeblevet. Det udløser med det samme, at der bliver lukket for ydelser fra den dag, du er udeblevet. A-kassen kontakter dig, så hurtigt de kan, men nogle gange er AFs registrering forsinket, og dermed også koden til a-kassen. Det betyder så igen, at a-kassens kontakt til dig bliver forsinket. I de fleste situationer kan du først få ydelser igen fra den dag, du har kontaktet a-kassen og/eller AF – så hvis du opdager, at du har glemt at møde op på AF eller hos en anden aktør, så tøv ikke med at kontakte os, selv om du ikke har hørt fra os endnu!

Reager hurtigt – det kan mindske skaden

Der er mange ting at være opmærksom på, når man er ledig. Vi forstår godt, at det nogle gange glipper for vores medlemmer, og vi vil derfor igen opfordre jer til at ringe til os, så hurtigt som muligt. Det vil i de fleste tilfælde i det mindste reducere skaden. På www.prosa.dk kan du under A-kassen bl.a. finde vores pjecer, som går mere i dybden med de forskellige a-kaseregler. Hvis du ikke har mulighed for at komme på nettet, kan du ringe og få tilsendt de pjecer, du har brug for.

Skatte- og aktiveringskort

Når du er i et uddannelsesstilbud, skal du have aktiveringsydelse i stedet for dagpenge. Så længe du modtager aktiveringsydelse, skal a-kassen opbevare dit originale skattekort. Husk derfor at sende det ind til os, så snart du starter på aktiveringen. For at modtage aktiveringsydelse, skal du udfylde et aktiveringsydelseskort i stedet for et dagpengekort, for den periode du modtager aktiveringsydelse. Det udfyldes stort set på samme måde som dagpengekortet, bortset fra at du bliver spurgt, om hvilken periode du er i aktivering, og om du har fulgt aktiveringen i hele udbetalingsperioden. Normalt vil a-kassen sende dig et aktiveringsydelseskort, inden du skal have udbetalt aktiveringsydelse, men desværre får vi nogle gange sen besked fra AF, og når derfor ikke at sende dig et kort, inden udbetalingsperioden er slut. For at undgå, at din udbetaling bliver forsinket, kan du selv printe et kort ud på Arbejdsdirektoratets hjemmeside, www.adir.dk. Kortet hedder AR235 og kan findes under Blanketter.

Pjece fra a-kassen

Værd at vide om ledighed

Dagpengesatsen er individuel. Som princip udgør den 90% af lønnen, men reelt gælder det kun, hvis din løn har været på max. ca. 17.300 kr. om måneden.

Dagpengesatsen udbetales for fem dage om ugen og beskattes på samme måde som løn. Der skal dog ikke betales arbejdsmarkedsbidrag af ydelser fra a-kassen, men der trækkes ATP og særligt pensionsbidrag på 1%.

Hvis du melder dig ledig efter fuldtidsarbejde, og der er gået mindst et år siden den sidste beregning af dagpengesatsen, vil a-kassen beregne en ny sats på baggrund af de sidste tre måneders løn. Hvis du var timelønnet, beregner a-kassen satsen på grundlag af de sidste 12 uger. Som nyuddannet har du ret til at få beregnet en individuel sats efter 13 ugers fuldtidsarbejde. Dog kan beregningen først ske 6 måneder efter dagpengeretsdatoen.

Bestil pjecen i a-kassen eller gå ind på www.prosa.dk under publikationer.

Installing, Configuring, and Administering Microsoft® Windows® XP Professional (70-270), Second Edition

The Microsoft Official Academic Course prepares students for the 'Implementing and Administering Security in Microsoft Windows Server 2003 Network' exam.

Microsoft Press

ISBN: 0735621357

Normalpris kr. 647,-

Medlemspris kr. 518,-

IP Telephony Self-Study

Cisco QOS Exam Certification Guide, Second Edition, is a mid- to late-stage assessment, review, and practice tool for the new IP Telephony QOS exam. It not only prepares you to succeed on the exam, but also in your daily job as a certified networking professional. Revised to eliminate material dropped from the exam and to include new topics added, the book now also covers VPN/tunnel pre-classification, MDRR Queuing, ECN, class-based compression, and auto QoS.

Cisco Press

ISBN: 1587201240

Normalpris kr. 656,-

Beginning Mobile Phone Game Programming

Build several fully functional games as well as a game engine to use for programming cell phone and mobile games! The CD with the book provides the tool, code, and graphics necessary to complete all exercises covered in the chapters. Beginning Cell Phone Game Programming demystifies wireless game programming by providing clear, practical lessons using the J2ME Game API. You will learn how to use the most popular mobile programming language, Java, to build compact games that can run on any Java-enabled device, including mobile phones, pagers, and handheld computers. You will also learn to add a splash screen, create a demo mode, keep track of high scores, and test, debug, and deploy your games.

Michael Morrison

ISBN: 0672326655

Normalpris kr. 357,-

Månedens tilbud for Prosa-medlemmer

Java Reflection in Action

Explaining the Java Reflection API and providing techniques for using it successfully, this guide describes the capabilities that allow a program to examine and modify itself at runtime. The book examines the java.lang.reflect package, explains how you can benefit from its use, and includes a detailed discussion of Java's dynamic proxy facility. The authors also address less obvious reflective capabilities, such as call stack introspection and the Java class loader. You'll learn the various ways to use Reflection to generate code and work around the API's limitations.

Ira R. Forman

ISBN: 1932394184

Normalpris kr. 457,-

Medlemspris kr. 342,-

FTU BOGHANDEL

Halmstadgade 6, 8200 Århus N

Tlf: 86100338 Fax: 89373555

E-mail: ftu@ats.dk

www.ftu.dk

Cracking Animation

This book, written by Brian Sibley, sets out Aardman's achievements and the history of the studio. At the heart of the book is a guide by Peter Lord, co-founder of Aardman, to the process of 3-D animation, culminating in a practical, fully illustrated step-by-step description of how to create effective characters, storyboard and sets, and an entire film.

Peter Lord

ISBN: 050051190X

Normalpris kr. 285,-

Bogholder med lyd

Hun ved godt, folk bliver advaret om hendes facon. Birthe Jensen har været PROSAs bogholder i 25 år. Her fortæller hun om tiden i nedrivningsmodne lokaler, den første computer og hvordan det var at være bogholder i den økonomiske krise, som PROSA er godt på vej ud af.

AF JEANETTE GRØN NIELSEN,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

Hvis man kunne lave en artikel med lyd på, skulle det være i artiklen om Birthe Jensen. Gennem 25 år som bogholder i PROSA har hun bl.a. ført regnskaber for PROSAs lokalafdelinger og klubber. Når en ny hovedkasserer i en lokalafdeling ringer op til Birthe Jensen, er det med indbygget risiko for at blive afkrævet svar på, hvad pengene er brugt til? Kunne det ikke være gjort billigere? Og i en høj stemmeføring. Birthe Jensen fås nemlig kun med lyd på – og engagement.

- Når en ny ringer, kan jeg høre, de er blevet advaret om mig, smiler hun og forsikrer, at det ikke er en påtaget facon, der gør, at man aldrig er i tvivl om hvor hun er, eller hvad hun mener.

- Sådan er jeg altså bare. Og heldigvis er der højt til loftet i PROSA, så det er der plads til. Ellers var jeg også gået igen.

Nedrivningsklare lokaler

Men Birthe Jensen er ikke gået nogen steder. Hun har tværtimod netop fejret 25 års arbejdsliv i PROSA. Hun var den første bogholder PROSA nogensinde ansatte. Da hun mødte op på sin første arbejdsdag i 1980 udgjorde hendes syv kolleger PROSAs ansatte. Lokalerne lå på Østerbro og var behageligt tæt på Birthe Jensens hjemmeadresse:

- Men den første dag, jeg var på arbejde, skulle vi ud og kigge på nye lokaler, så det holdt ikke længe, husker Birthe Jensen. Valget faldt på lokaler i Bragesgade på Nørrebro.

- Lokalerne var tilpas proletariske, det skulle jo ikke se ud af noget. Noget af det første, jeg skulle, var at ringe til kommunen og høre, om de havde planer om at rive ejendommen ned. I så dårlig stand var den. Det havde de ikke, og så rykkede vi, smiler Birthe Jensen.

- Tidligere var jeg advokatbogholder. Det var noget nemmere. Det er tæskesvært at arbejde i en politisk organisation, hvor vindene hele tiden kan skifte, fortæller Birthe Jensen, der dog ikke ville bytte sit arbejde for noget. Og nu kan hun se tilbage på 25 år som bogholder i PROSA.

Foto: Martin Foldgast

Første computer et tilløbsstykke

PROSAs nuværende formand, Peter Ussing, var hovedkasserer i foreningen i 1983 og var idémændens bag, at Birthe skulle have en computer som erstatning for hendes store, larmende bogholdermaskine.

- Jeg ville nødt af med den maskine, selvom hele huset kunne høre, når jeg bogførte. Det var noget gammelt, billigt lort, griner Birthe Jensen

Men it-fagets bogholder skulle med ind i den nye tidsalder og indkøbet af hendes første computer blev et tilløbsstykke for alle de it-begejstrede mænd i organisationen, der ville med ud og kigge og dannede kødrand om maskinen. Det var dengang computere langt fra var hvermandseje.

- Så stod jeg der omme bagved og kunne ikke se noget. Det var jo også kun mig, der skulle have den, fortæller Birthe Jensen med et grin og hentyder til sin lille statur.

Økonomisk krise

Siden er tiden gået, computere og regnskabssystemer er kommet og gået og Bir-

the er ikke mere eneste bogholder. I dag har hun fire kolleger og understreger, at de er en væsentlig grund til, at hun er så glad for at være ansat i PROSA:

- Vi har et utroligt godt samarbejde og holder sammen i tykt og tyndt, fortæller Birthe Jensen. Et sammenhold, der blandt andet understreges af, at Birthe er værge for en af kollegernes børn.

Som det har været beskrevet tidligere i PROSAbladet har økonomisk krise præget de sidste par af PROSAs liv. Hvordan har det været at være bogholder i sådan en situation – at være midt i orkanens øje?

- Det har været skrækkeligt. Jeg har været utroligt ked af det og har også fået at vide af en kollega, at jeg må stoppe med at være gift med PROSA. Det var hårdt at opleve, at der ikke rigtig blev lyttet, når jeg sagde, at der var noget ravende galt. Men det ligger år tilbage. I dag går det fremad, men vi skal stadig tænke over alle udgifter.

Og det er Birthe Jensen som født til. Udlæg og regninger bliver gerne mødt af rynkede bryn og spørgsmål.

- Det er ikke fordi, vi er nærige i bogholderiet. Vi er bare påholdende, lyder det med hendes karakteristiske grin.

Reception

I anledning af at faglig sekretær Hanne Lykke Jespersen nu har bestridt hvervet som faglig sekretær i PROSA i 10 år, vil PROSA gerne indbyde medlemmer og forretningsforbindelser til en reception, hvor der vil være mulighed for at lykønske Hanne med jubilæet.

Da Hanne i sit virke for PROSA har haft en meget stor kontakflade til både medlemmer og forretningsforbindelser i hele landet, vil der bliver afholdt en reception i både Århus og København.

I Århus:

Fredag d. 21. januar 2005 fra kl. 15.00 til 18.00

Receptionen afholdes i PROSA's lokaler, Møllegade 9-13, 8000 Århus C.

I København:

Fredag d. 28. januar 2005 fra kl. 15.00 til 18.00

Receptionen afholdes i PROSA's lokaler, Ahlefeldtsgade 16, kælder, 1359 København K.

Hanne har igennem sine 10 år i PROSA hjulpet mange medlemmer i relation til deres ansættelsesforhold. Dette har dækket over stort set alt, lige fra indholdet i en ansættelseskontrakt, lønforhandlinger, opsigelser og ikke mindst rigtig mange retssager - de fleste af dem også med et positivt resultat for de berørte medlemmer.

PROSA

Forbundet af it-professionelle

Møde i Dansk Datahistorisk Forening

Mød de to danske edb-pionerer der konstruerede Dask, Danmarks første computer

Peter Naur, astronom og Danmarks første professor i datalogi, fortæller om studierejsen til USA i 1950-erne, hvor han hørte om de tidligste planer om at konstruere programmerbare, elektroniske datamaskiner. Om opholdet i Cambridge, hvor han fik erfaringer med at programmere EDSAC, verdens første "rigtige" datamaskine, og senere igen hvor han udnyttede disse erfaringer ved konstruktionen af Dask. Peter Naur blev i de følgende år en drivende kraft i det internationale arbejde med udviklingen af programmeringssproget Algol og senere med udviklingen af de tilhørende oversættere.

Bent Scharøe Petersen, civilingeniør, beretter om, hvordan han samlede viden om de elektronrørbaserede datamaskiner hos svenskerne, da de byggede Besk. Derefter præsterede hans team på Regnecentralen at bygge Dask som en væsentlig forbedring. Fx blev Dask udstyret med indexregistre - en facilitet som lettede programmeringen betydeligt. Desuden blev der som en udvidelse af ferritlageret bygget et ROM-lager til at rumme dele af Algol-oversætteren.

Dette møde byder på en enestående mulighed for at møde disse to pionerer og høre dem berette om, hvordan de lagde grunden til den senere så succesrige udvikling på EDB-området i Danmark.

Ved mødet vil vi også få lejlighed til at høre Magnus Johansson, fil dr., fortælle dels om det nylig oprettede IT-ceum (Datamuseum) ved Linköping Universitet, dels om den svenske datahistorie, som han har behandlet i sin doktorafhandling.

Mødet afholdes søndag den 13. februar 2005 som et led i Dataarkæologernes årlige festligholdelse af Dasks fødselsdag den 13. februar 1958.

Mødet afholdes fra kl. 14 - 17 på Ingeniørhøjskolen i København, Lautrupvang 15, Ballerup

Mødet er for medlemmer af Dansk Datahistorisk Forening.

Medlemskab kan tegnes ved indbetaling af kontingent på kr. 200,- for 2005 på giro 83491175 ved henvendelse til kasserer eller sekretær, se www.datamuseum.dk, eller ved betaling ved indgangen.

Vel mødt den 13. februar 2005.

Dataarkæologerne

PROSA i Odense indbyder til workshoppen:

Byg din egen wireless antenne!

En kaffedåse, lidt kabel og et printkort er i princippet alt, der skal til, for at du kan bygge din egen wireless antenne.

Sebastian Buettrich, fra Wire.less.dk, en kompetent underviser, der fra sit arbejde i udviklingslandene er vant til at benytte enkle og billige løsninger, vil lære os, hvordan det gøres.

Tid: Torsdag d. 27. januar 2005, kl. 18.30 – ca. 21.15
Sted: Odense Tekniske Skole, Risingsvej 60, Odense
Indgang: Bygning 11 - Lokale: Storum 1 & 2
Traktement: Ost og rødvin efter foredraget, ca. kl. 21.30
Pris: Gratis for PROSA-medlemmer - 150,- kr. for øvrige
Tilmelding: Senest mandag d. 24. januar 2005 via:
e-mail: pio@prosa.dk - fax: 6617 7911 – tlf.: 6617 9211

VIGTIGT!!! Husk at anføre om du ønsker at deltage i traktementet.

Ønsker du løbende en e-mail om kommende arrangementer i Odense, så send din mail-adresse til pio@prosa.dk

I samarbejde med APR'ere fra Struer og omegn indbyder PROSA til workshoppen:

Byg din egen wireless antenne!

En kaffedåse, lidt kabel og et printkort er i princippet alt, der skal til, for at du kan bygge din egen wireless antenne.

Sebastian Buettrich fra Wire.less.dk, en kompetent underviser, der fra sit arbejde i udviklingslandene er vant til at benytte enkle og billige løsninger, vil lære os, hvordan det gøres.

Tid: Tirsdag d. 25. januar 2005, kl. 18.30 – ca. 21.00
Sted: Struer Erhvervsskole, Jernbanegade 7-11, Struer (lige overfor stationen - 2 min. gang).
Lokale: 8102 - Parkering: Indkørsel fra Søndergade 19.
Traktement: Ost og rødvin efter foredraget, ca. kl. 21.15
Pris: Gratis for PROSA-medlemmer - 150,- kr. for øvrige
Tilmelding: Senest mandag d. 24. januar 2005, kl. 12.00 via:
e-mail: struer@prosa.dk - fax: 6617 7911 - tlf: 6617 9211

VIGTIGT!!! Husk at anføre om du ønsker at deltage i traktementet.

Ønsker du løbende en e-mail om kommende arrangementer i Struer-området, så send din mail-adresse til struer@prosa.dk

PROSA Øst

Tendenser i sikkerhed - bliv opdateret i de nyeste trusler.

Sikkerheds tendenser og trusler vil blive diskuteret og afprøvet via demonstration. Du bliver opdateret med de mest vigtige områder, som du kan bruge ved sikring af dit eget eller virksomhedens netværk v/Henrik Kramshøj.

Den 26. januar kl. 17.30 i København.

Intromøde for nye ØST'ere

PROSA/ØST vil gerne invitere dig til Velkomstmøde med andre nye PROSA medlemmer. Her vil der blandt andet være en introduktion til din nye Lokalafdeling v/ faglig sekretær Mogens Sørensen

Den 1. februar kl. 16.30 – 18.00 i København.

Cafe Øst, Lønforhandlings workshop

Bliv indviet i lønforhandlingens finesser og faldgruber og få muligheden for at deltage/overvære en forhandlingssituation v/faglig sekretær Hanne Lykke Jespersen.

Den 1. februar kl. 18.00 i København.

Mono, en udviklingsplatform baseret på åben kildetekst

- Programmering af en celsius-fahrenheit-konverter
- Direkte programmering med Mono på Linux og Gnome-skrivebordsmiljøet
- Programmering af en Webbrowser

Den 9. februar kl. 17.30 i København v/Martin Willemoes Hansen.

Rundvisning i Imperials operatørrum

Så er det nu film- og teknikfreaks skal sætte kryds i kalenderen når Prosa inviterer dig til en guidet rundvisning i biografen Imperials operatørrum, hvor den nyeste digitale teknik er installeret. Bagefter serverer biografen en sandwich med drikkevarer i afspærret VIP-bar, inden vi skal ind og se aftenens film.

Den 17. februar kl. 16:50 præcis foran Imperial København. Der er begrænset antal pladser og er tilmelding er bindende.

IP Telefoni

- De generelle koncepter og begreber (FXO, FXS, channel banks, PRI/BRI/E1)
- H.323, SIP protokollerne
- Open Source IP PBX-softwaren „Asterisk“
- Soft phones, IP phones, ATAs

Foredraget vil også omfatte en demo, hvor vi konfigurerer et par IP telefoner, en ATA med en traditionel telefon og en softphone, hvorefter vi ser, om vi kan få det til at spille sammen.

Den 21. februar kl. 17.30 i København, v/Philippe Regnaud.

Tilmelding mam@prosa.dk.
Læs mere på www.prosa.dk/oest
eller modtag info via sms.

Kære medlem

En ny sæson er startet, og arrangementskalenderen er fuld af kurser, foredrag, besøg, møder og konferencer. Kalenderen nedenfor er blot et lille uddrag af vores kalender på webben, så husk at kigge ind på www.prosa.dk/kursus/ en gang i mellem.

Som nævnt i sidste måned på denne plads, er vi også begyndt at medtage eksterne arrangementer, som vi vurderer som interessante for vores medlemmer. Og som enten er gratis eller meget billige. Har (eller kender) du et arrangement, der falder ind under disse kriterier, er du velkommen til at sende mig en mail på jes@prosa.dk. Så bedømmer jeg med hård, men sjældent uretfærdig, hånd, om det kan komme med.

CeBIT

Årets store it-messe i Hannover bliver afholdt den 10.-16. marts. I den forbindelse arrangerer PROSA en bustur til messen d. 12. marts. For priser og betingelser kan se annoncen side 21 i bladet. Det skal bemærkes, at PROSA giver tilskud til turen, hvorfor priserne er meget lave.

Apache webserver

Internettets ukronede webserverkonge er Apache, som står for næsten 68% af alle domæner og findes til de fleste styresystemer. På kurset lærer du både installation og konfiguration af serveren – herunder, hvordan du kører med flere domæner, håndterer moduler, sprog osv.

IP Telefoni

En teknologi på stærk fremmarch. Ved foredragene gennemgås protokoller, begreber og principper – og under en demo konfigurerer vi et par IP telefoner, en ATA med en traditionel telefon og en softphone, hvorefter vi ser, om vi kan få det til at spille sammen. Skal du blot have ip telefoni derhjemme, er det dog nok for avanceret et foredrag.

Kan et it-projekt blive en succes?

Alle væsentlige forudsætninger for et vellykket it-udviklingsprojekt gennemgås.

Herunder:

specialudvikling/ standardsystemløsning, egenudvikling/ outsourcing, udarbejdelse og kvalitetssikring af kravspecifikationen, metodik, udbudsregler, leverandørkontrakten, fastpriskontrakt/ time material kontrakt, styring af eksterne leverandør, projektorganisering, it-enhedens rolle.

Buffer overflows og exploits

Et spritnyt kursus i vores efterhånden lange række af sikkerhedskurser. Som det vil være vores medlemmer bekendt, er buffer overflows kilde til en uendelig række af sikkerhedsproblemer i dag. En sårbar service på en server kan i dag ofte kompromitteres ved hjælp af få netværkspakker med skadelige instruktioner som overtager kontrollen. På dette kursus gennemgås problemerne med buffer overflow, og der angives proaktive løsningsmuligheder til at imødegå truslerne fra exploitprogrammer. Kurset er særdeles velegnet til alle udviklere af software og webløsninger.

Sikkerhed for webudviklere

Kurset tager udgangspunkt i adgangen til websystemerne, opbygningen og arkitekturen og herfra dykkes ned i praktiske eksempler på dårlige websystemer.

Wireless sikkerhed

På kurset gennemgås de nødvendige tiltag for at sikre dit netværk mod de nye trusler fra wireless hacking, aflytning af trådløse netværk m.m.

Tilmelding, tid, sted, priser, andre kurser og arrangementer og meget mere kan du finde på www.prosa.dk/kursus/

Vel mødt til PROSAs kurser.

Jesper Svarre / kursus@prosa.dk

Dato	Form	Emne	Sted
22/1	Kursus	Databasedesign	København
23/1	Kursus	SQL	København
26/1	Foredrag	Tendenser i sikkerhed	København
27/1	Foredrag	IP Telefoni	Aalborg
29-30/1	Kursus	Apache	København
1/2	Workshop	Lønforhandling	København
5/2	Kursus	Buffer overflows og exploits	København
5/2	Kursus	Databasedesign	Århus
6/2	Kursus	SQL	Århus
9/2	Foredrag	Mono	København
19-20/2	Workshop	Hacker workshop	København
21/2	Foredrag	IP Telefoni	København
24/2	Foredrag	Kan et it projekt blive en succes?	Aalborg
5-6/3	Kursus	Wireless Sikkerhed	Århus
8+31/3	Foredrag	Kodning af mobile devices	København
12/3	Messe	CeBIT	Hannover
31/3	Foredrag	Undgå stress i hverdagen	Aalborg
19-20/3	Kursus	Sikkerhed for webudviklere	København
2-3/4	Kursus	Computer Forensics	Århus
16-17/4	Kursus	Computer Forensics	København

Med forbehold for ændringer i program og indhold

Tilmelding, tid, sted, priser,
andre kurser og arrange-
menter og meget mere kan
du finde på
www.prosa.dk/kursus/

Grundmodul 3

Tanken med Grundmodul 3 (G3) er at give deltagerne et nuanceret indblik i, hvad der kræves for at kunne varetage egne og kollegaers interesser.

På G3 lægges der særlig vægt på forhandling af lokale aftaler.

Mange PROSA-medlemmer er ansat i virksomheder, der en eller flere gange i løbet af deres ansættelsesforhold bliver opkøbt eller fusioneret. I forhold til virksomheds-overdragelse og fusioneringer er der mange ting at forholde sig til, f.eks. hvilke regler der er gældende for en selv, og hvordan man varetager sine og kollegernes interesser i forhold til tidligere indgåede aftaler.

Ligeledes vil diskussionen om hvordan du og dine kollegaer i IT-branchen bevarer jeres markedsværdi både i forhold til jeres nuværende ansættelsesforhold, men også generelt i forhold til IT-arbejdsmarkedet blive behandlet.

Næste kursus: 24. – 26. februar 2005, Hornstrupcentret, Vejle

Indhold:

- Efteruddannelse og kompetenceudvikling.
- Virksomhedsoverdragelse.
- Aftaler i forhold til uddannelse, rådighed, overvågning o.l.
- Personalepolitik.
- Diskussion om lønsystemer, bonusløn, optioner.

Hvem?

Det er ikke et krav, at man har gennemført andre grundmoduler, eller har erfaring som tillidsrepræsentant eller APR'er for at deltage i Grundmodul 3. Det vil dog være en fordel for deltagerne, at de har kendskab til funktionærloven, kontraktforhandlinger og arbejdsmiljø.

„Hvad får jeg ellers?“

Udover det faglige indhold i PROSAs tillidsrepræsentantuddannelse skaber PROSAs faglige kurser ofte basis for et socialt netværk, som vi ved, mange efterfølgende har gjort brug af både i forhold til opståede situationer på arbejdspladsen samt i forhold til kompetenceudvikling og privat. Der vil således være rig lejlighed til at udveksle erfaringer med andre it-folk.

Næste skridt...

Hvis man efter at have gennemført Grundmodul 3 har lyst til at udbygge sin viden yderligere, er der mulighed for at tilmelde sig et af de andre grundmoduler.

Tilmelding på;

<http://www.prosa.dk/kursus/faglige/>

Grundmodul 6

(Forhandlingskursus II)

Hvem bør deltage?

Kurset henvender til tillidsrepræsentanter og andre, der har erfaring med at gennemføre forhandlinger med arbejdsgivere.

Næste kursus: 17. – 19. marts 2005, Stenstruplund, Fyn

Indhold

- Kreativitet i forhandlingerne
- Kommunikation
- Korridorforhandlinger og forhandlinger mellem forhandlingerne
- Konflikt (arbejds)
- Konflikt (konflikttrappe, teori mv.)
- Delegationsforhandlinger
- Baglandshåndtering
- Hvordan forhandler man rent praktisk: skriftligt/mundtligt/telefonisk/epost?
- Kropssprog og stemmeføring

Arbejdsform

Du vil få lejlighed til at udvikle dine forhandlingsteknikker. Vægten på kurset ligger på praktiske øvelser og en høj grad af deltager-medvirken.

En del af kurset vil også dreje sig om erfaringsudveksling og om de aktuelle forhandlingssituationer deltagerne står i. Der må derfor påregnes nogen tid til forberedelse inden kurset.

Deltagerne prøver kræfter som forhandlere og får personlig feedback.

Kurset gennemføres med højst 16 deltagere pr. hold.

Tilmelding på:

<http://www.prosa.dk/kursus/faglige/>

Kontingent 2005

A-kasse.

Fuldtidsforsikret: a-kasse: _____	405,00 kr.
Deltidsforsikret: _____	313,00 kr.
Efterlønsbidrag, fuldtidsforsikret: _____	382,00 kr.
Efterlønsbidrag, deltidsforsikret: _____	254,00 kr.

Forbund:

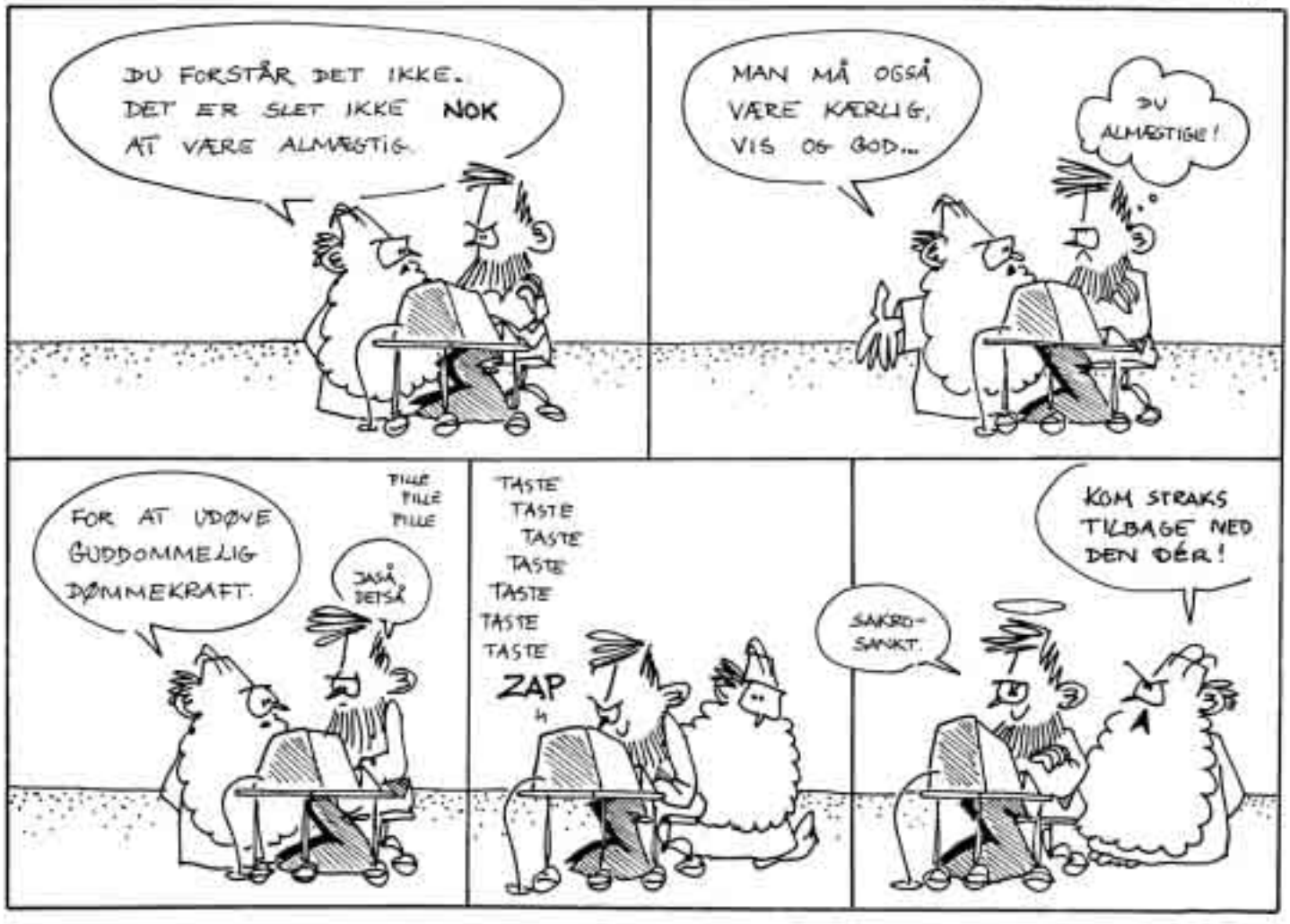
Fuldtidsarbejde: _____	331,00 kr.
Arbejde ml. 15 og 30 timer/ugen: _____	180,00 kr.
Arbejde under 15 timer om ugen: _____	95,00 kr.

IT-studerende uden IT-arbejde: kontingentfri

Alderspensionister: kontingentfri

Eksempel på det samlede kontingent:

Fuldtidsforsikret, fuldtidsarbejde, uden efterlønsbidrag: ___	736,00 kr.
Fuldtidsforsikret, fuldtidsarbejde, med efterlønsbidrag: ___	1118,00 kr.

PROSA

Forbundet af it-professionelle

Henvendelse omkring hastende sager kan uden for PROSA's åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og mailadresser

Hovedkontor, a-kasse, afdelingskontor og lokalkontor

København
Hovedkontor og A-kasse
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 3336 4141
 fax: 3391 9044
 A-kassen Kbh.: 3336 4142
 E-mail:
 akasse-kbh@prosa.dk
 formand@prosa.dk
 faglig-kbh@prosa.dk

Århus
Afdelingskontor
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 8730 1414
 fax: 8730 1415
 A-kassen tlf.: 8730 1401
 E-mail:
 faglig-arh@prosa.dk
 akasse-arh@prosa.dk

Odense
Lokalkontor
 Overgade 54
 5000 Odense C
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 6617 9211
 fax: 6617 7911
 E-mail:
 faglig-ode@prosa.dk

Aalborg
Lokalkontor
 Steen Blichersgade 10,
 9000 Aalborg
 Kontortid: Sidste torsdag
 i hver måned kl. 13-18
 Tlf.: 9816 9130
 Fax: 9816 4730

Lokalafdelinger

PROSA/CSC
 Sekretær: Peter Gulstad
 Retortvej 6-8, 2500 Valby
 Tlf. 3614 4000

PROSA/SAS
 Formand: Annette Hansen
 Engvej 165, 2300 Kbh. S
 Tlf.: 3232 0000

PROSA/STAT
 Ahlefeldtsgade 16
 1359 Kbh. K
 Tlf.: 3336 4121

PROSA/VEST
 Møllegade 9-13
 8000 Århus C
 Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST
 Ahlefeldtsgade 16
 1359 Kbh. K
 Tlf.: 3336 4127

PROSA/STUD
 Overgade 54
 5000 Odense C
 Tlf.: 3336 4273

Formanden, næstformand og faglige sekretærer

Peter Ussing
Formand
 Direkte: 3336 4767
 Privat: 4556 6665
 Mobil: 2819 8497
 E-mail: peu@prosa.dk

Steen Andersen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4121
 Privat: 3542 6975
 Mobil: 2888 1242
 E-mail: san@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Faglig sekretær
 Direkte: 8730 1405
 Privat: 8641 5494
 Mobil: 2888 1247
 E-mail: hlj@prosa.dk

Mads Kellermann
Faglig sekretær
 Århus: 8730 1406
 Privat: 8676 1160
 Mobil: 2868 0749
 E-mail: mke@prosa.dk

Niels Bertelsen
Næstformand
 Direkte: 3336 4123
 Privat: 4495 3906
 Mobil: 4011 4123
 E-mail: nib@prosa.dk

Eva Birch Christensen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4128
 Privat: 3585 8220
 Mobil: 2888 1251
 E-mail: ebc@prosa.dk

Carsten Larsen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4198
 Privat: 6591 3134
 Mobil: 2962 0295
 E-mail: cla@prosa.dk

Mogens Sørensen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4127
 Privat: 3391 4649
 E-mail: mos@prosa.dk

High tech trends 2005

Traditionen tro vover PROSAbladet det ene øje – og sit gode omdømme – og forudser på denne plads en række trends, der vil komme til at spille en væsentlig rolle i det nye år indenfor hightech industrien. Men vi gør det ikke alene. Vi læner os op af eksperter, rapporter, interviews - og almindelig sladder i industriens gange og direktionslokaler.

AF KARSTEN BENGTTSSON, SAN FRANCISCO

Her har du en oversigt over de vigtigste trends i 2005. Den første kalder vi "fart er ikke alt". "Clock speed" er død. Chipfremstillere som Intel og Advanced Micro Devices (ADM) vil i 2005 søge nye veje for at forbedre den måde servere og pc'ere opererer på – snarere end at presse stadig flere transistorer ind på et mindre og mindre område. Det kan betyde, at Moores lov fra 1965 kommer under beskyldning.

- Moores lov er blevet brugt til at forklare noget yderst kompleks på en simpel måde, siger Bernie Meyerson fra IBM's research-afdeling.

Chipfremstillere vil i stedet fokusere på "dual-" og "multi-core" systemer, der kræver mindre afkøling, tilføjer han.

Afstande er død

Voice-over-IP (VoIP) vil marchere gennem telekommunikationsindustrien. Ifølge analyseinstituttet In-Stat/MDR var der i USA 7.7 mio. IP-linjer i 2004. Dette tal regner In-Stat/MDR vil stige til 16 mio. i år 2005. Voice over IP er ikke kun et spørgsmål om pris.

- VoIP drejer sig ikke kun om at spare penge, siger Jeff Snyder fra analyseinstituttet Gartner.

- Der er på mange måder tale om en forbedring i forhold til det eksisterende system. Han henviser for eksempel til, hvordan brugeren er identificeret af en IP-adresse snarere end af et telefon-nummer, hvilket gør det muligt at få fat i en ansat, der befinder sig et andet sted end på kontoret, når blot denne er koblet til internettet.

Hvem er du?

Terrorangrebet på New York og Washington i 2001 øger stadig behovet for sikkerhed. Det gælder navnlig identifikations-software og andre former for ID-konstatering. Ifølge analyseinstituttet Radicati Group blev der

på dette område omsat for 738 mio. dollar i 2004 på verdensplan. Men dette tal forventes at stige til hele 10,2 mia. dollar inden 2008.

Ifølge eksperter vil det ikke så meget dreje sig om James Bond-agtige apparater til fingeraftryk og ansigts-genkendelse, men mere om en strømligning af firmaers interne netværk, samt en standardiseret adgang til disse.

Lokal søgetjeneste

Efter som flere og flere mennesker opbevarer store mængder data på deres computer, kan de almindelige søgefunktioner ikke længere følge trop. Google har allerede lanceret en søgetjeneste, der kan finde filer på brugerens egen computer. Og Microsoft har frigivet en beta-version af en lignende lokal søgetjeneste. Apple vil integrere Spotlight i dets nye Tiger OS. Hertil kommer en række firmaer som Copernic, ZyLAB, dtsearch, X1 og Enfish, som alle udelukkende fokuserer på at fremstille lokale søgetjenester.

- Når Google går ind i noget, afstedkommer det ofte en steppebrand, siger John Tinker fra analyseselskabet ThinkEquity Partners.

USA mister terræn

USA har på mange måder båret den gule førertrøje, når det kommer til it. Men 2005 vil ikke blive USA's "tour de it". USA vil tabe terræn – først og fremmest til lande som Sydkorea og Kina. Korea er klart førende, når det gælder udbredelse af bredbåndforbindelser til internettet. Også når det kommer til mobiltelefoner er Asien foran USA. Japan og Korea har i dag mere end 70 pct. af verdens 27.2 mio. WCDMA og EV-DO 3G abonnenter. Det engelske analyseinstitut ARC Group forudser, at i 2008 vil ni udad 10 abonnenter i Korea og Japan have avancerede G3 telefoner, men procenten i USA blot vil være 14.4.

Afsender
KLS PortoService Aps
Hjulmagervej 13
9490 Pandrup
Ændringer vedr. abonnement
ring venligst 3336 4141

Maschine Magasinpost
ID-nr. 42091

